



**REPUBLIKA HRVATSKA**



**ISTARSKA ŽUPANIJA  
REGIONE ISTRIANA**

**SKUPŠTINA / ASSEMBLEA**

KLASA/CLASSE: 024-01/25-01/3  
URBROJ/N:PROT: 2163-01/15-25-3  
Pazin, 20. veljače 2025.

## **ZAPISNIK**

### **32. SJEDNICA**

**održana 20. veljače 2025. godine**

## ZAPISNIK

sa 32. sjednice Skupštine Istarske županije, održane 20. veljače 2025. godine (četvrtak), u Spomen domu u Pazinu.

Sjednicu je u 10,00 sati otvorila predsjednica Skupštine Sandra Čakić Kuhar.

### PRISUTNI – ODSUTNI:

Red br.	VIJEĆNIK	LISTA	PRIMJEDBE
1.	Valter Drandić	IDS – ISU – Zeleni	opravdano odsutan
2.	Sandra Čakić Kuhar	IDS – ISU – Zeleni	prisutna
3.	Hani Glavinić	IDS – ISU – Zeleni	opravdano odsutna
4.	Marija Kadoić Balaško	IDS – ISU – Zeleni	prisutna
5.	Marinela Bašić	IDS – ISU – Zeleni	prisutna
6.	Lea Štifanić	IDS – ISU – Zeleni	prisutna
7.	Tereza Banić	IDS – ISU – Zeleni	prisutna
8.	Vedrana Gregorović Hrvatinić	IDS – ISU – Zeleni	prisutna
9.	Ivana Špadijer	IDS – ISU – Zeleni	prisutna
10.	Ivan Jakovčić	IDS – ISU – Zeleni	prisutan
11.	Tamara Brussich	IDS – ISU – Zeleni	prisutna
12.	Zdenko Pliško	IDS – ISU – Zeleni	prisutan
13.	Nino Bažon	IDS – ISU – Zeleni	prisutan
14.	Mr.sc.Robert Velenik	IDS – ISU – Zeleni	prisutan
15.	Daniele Kumar	IDS – ISU – Zeleni	opravdano odsutan
16.	Đina Šverko	IDS – ISU – Zeleni	prisutna
17.	Marianna Jelcich Buić	IDS – ISU – Zeleni	prisutna
18.	Miloš Bajić	IDS – ISU – Zeleni	prisutan
19.	Muhamed Muratagić	IDS – ISU – Zeleni	opravdano odsutan
20.	Bruno Stermotić	IDS – ISU – Zeleni	prisutan
21.	Davor Komar	IDS – ISU – Zeleni	opravdano odsutan
22.	Ivica Mikulčić	IDS – ISU – Zeleni	opravdano odsutan
23.	Irena Peruško	IDS – ISU – Zeleni	prisutna
24.	Igor Belas	SDP	prisutan
25.	Antonella Degrassi	SDP	prisutna
26.	Vili Bassanese	SDP	prisutan
27.	Goran Subotić	SDP	prisutan
28.	Marko Ferenac	SDP	prisutan
29.	Dalibor Macan	SDP	opravdano odsutan
30.	Mauro Jurman	SDP	prisutan
31.	Josip Perković	HDZ	prisutan
32.	Milan Košara	HDZ	prisutan
33.	Ivica Čošković	HDZ	opravdano odsutan
34.	Dr.sc. Mario Bratulić	HDZ	opravdano odsutan

35.	Mr.sc.Tatjana Tomaić	HDZ	opravdano odsutna
36.	Ilirjana Croata Medur	HDZ	prisutna
37.	Koviljka Aškić	Nezavisna	opravdano odsutna
38.	Slaven Boljun	MOŽEMO! - Zelena alternativa - ORaH- NL	prisutan
39.	Renato Kalac	MOŽEMO! - Zelena alternativa - ORaH- NL	prisutan
40.	Fedor Kompas	MOŽEMO! - Zelena alternativa - ORaH- NL	prisutan
41.	Ivan Iskra	MOŽEMO! - Zelena alternativa - ORaH- NL	prisutan

#### OSTALI PRISUTNI:

BORIS MILETIĆ, župan Istarske županije  
 JESSICA ACQUAVITA, zamjenica župana iz reda talijanske nacionalne manjine  
 IVAN GLUŠAC, pročelnik Kabineta župana  
 Mr.sc. BARBARA ŠKREBLIN BOROVIČAK, pročelnica Upravnog odjela za proračun i financije  
 SLAVICA BENČIĆ KIRAC, pročelnica Službe za unutarnju reviziju  
 Dr. sc. MIRKO RADOLOVIĆ, pročelnik Upravnog odjela za održivi razvoj  
 Dr. GORDANA ANTIĆ, pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb  
 VLADIMIR TORBICA, pročelnik Upravnog odjela za kulturu i zavičajnost  
 PATRICIA PERCAN, pročelnica Upravnog odjela za obrazovanje, sport i tehničku kulturu  
 IVANA MIHALIĆ FABRIS, pročelnica Upravnog odjela za prostorno uređenje i gradnju  
 TEA BATEL, pročelnica Upravnog odjela za talijansku nacionalnu autohtonu zajednicu, nacionalne manjine i mlade  
 NADA PRODAN-MRAKOVIĆ, pročelnica Upravnog odjela za turizam  
 GABRIJELA MEZULIĆ, pročelnica Upravnog odjela za opću upravu i imovinsko-pravne poslove  
 ELENA BOŽAC ČUJIĆ, Službenica koja privremeno obavlja poslove pročelnice Upravnog odjela za gospodarstvo  
 PATRICIA ZAGORC LICUL, pročelnica Službe za zajedničke poslove  
 MELITA FERENČIĆ, pomoćnica pročelnice Stručne službe Skupštine  
 LORNA ZIMOLO, voditeljica Odsjeka za odnose s javnošću  
 GRACIANO PREKALJ, pomoćnik pročelnika Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo  
 ALEN KLABOT, načelnik Policijske uprave Istarske  
 Dr. sc. SMILJANA GORETA BAN, Institut za poljoprivredu i turizam u Poreču  
 Dr. sc. ANDREA REZIĆ, Agronomski fakultet u Zagrebu  
 DENIS STIPANOV, voditelj Službe civilne zaštite Istarske županije  
 DINO KOZLEVAC, načelnik Stožera civilne zaštite Istarske županije  
 IVAN BELETIĆ TATIĆ, tajnik Istarskog Veleučilišta – Università Istriana di scienze applicate

**SANDRA ČAKIĆ KUCHAR, predsjednica Skupštine, IDS**, pozdravlja prisutne. Otvara 32. sjednicu Skupštine Istarske županije.

Prije današnje sjednice Skupštine Istarske županije, svoje sjednice održala su skupštinska radna tijela i to 14. veljače 2025. godine Odbor za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i graditeljstvo, Odbor za gospodarstvo i turizam i Komisija za izbor i imenovanja te 17. veljače Odbor za društvene djelatnosti i Odbor za financije i proračun.

Pozivam pomoćnicu pročelnice Melitu Ferenčić da izvrši prozivku.  
 Konstatiram da je prisutno 30 od 41 vijećnica/ka i Skupština može zasjedati i pravovaljano odlučivati.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** konstatira da je Dnevni red dostavljen vijećnicima 10. veljače a vijećnik Slaven Boljun je 11. veljače dostavio prijedlog za dopunu dnevnog reda, koja je dostavljena i svim vijećnicima. Riječ je o jednom točki, Prijedlog Odluke o provođenju izvanredne revizije Istarskog Veleučilišta - Università Istriana di scienze applicate.

Dana 12. veljače ovaj prijedlog vijećnika Boljuna, prema Poslovniku Skupštine, uputila sam županu na očitovanje.

Predlaže da se ova točka doda na današnji dnevni red, pa predlaže sljedeći

### **DNEVNI RED**

1. Verifikacija zapisnika sa 31. sjednice Skupštine Istarske županije
2. Pitanja vijećnika, prijedlozi i informacije
3. Informacija o stanju sigurnosti za 2024. godinu
4. Prijedlog Odluke o prihvaćanju Programa razvoja poljoprivrednog i ruralnog razvoja Istarske županije za razdoblje 2023.-2028.
5. Prijedlog Odluke o prihvaćanju Programa razvoja lovstva i šumarstva Istarske županije za razdoblje 2023. – 2028.
6. Prijedlog Odluke o prihvaćanju Višegodišnjeg programa gradnje sustava javnih navodnjavanja u Istarskoj županiji za razdoblje do 2030. godine
7. Prijedlog Odluke o prihvaćanju Programa održavanja Sustava javnog navodnjavanja Valtura za 2025. godinu
8. Prijedlog Odluke o visini i obvezi plaćanja naknade za navodnjavanje za Sustav javnog navodnjavanja Valtura za 2025. godinu
9. Prijedlog Odluke o prihvaćanju Programa održavanja Sustava javnog navodnjavanja Červar Porat – Bašarinka za 2025. godinu
10. Prijedlog Odluke o visini i obvezi plaćanja naknade za navodnjavanje za Sustav javnog navodnjavanja Červar Porat – Bašarinka za 2025. godinu
11. Zaključak o davanju suglasnosti Županijskog lučkog upravni Pula Autorità portuale regionale di Pola na potpisivanje Ugovora o kreditom zaduženju kod HBOR-a
12. Prijedlog Odluke o davanju suglasnosti na Odluku o donošenju Pravilnika o radu Doma za starije osobe Novigrad – Casa per i anziani Cittanova
13. Prijedlog Odluke o davanju suglasnosti na Odluku o donošenju Pravilnika o radu Doma za starije osobe Raša
14. Prijedlog Odluke o davanju suglasnosti na Odluku o donošenju Pravilnika o radu Doma za starije osobe „Domenico Pergolis“ Rovinj – Casa per anziani „Domenico Pergolis“ Rovigno
15. Prijedlog Odluke o davanju suglasnosti na Odluku o donošenju Pravilnika o radu Doma za starije osobe Alfredo Štiglić, Pula – Casa per anziani Alfredo Štiglić, Pola
16. Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Procjene ugroženosti od požara Istarske županije i donošenju Plana zaštite od požara na području Istarske županije
17. Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Izvješća o ugovorima o koncesijama i radu koncesionara za 2024. godinu
18. Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Godišnje analize stanja sustava civilne zaštite na području Istarske županije za 2024. godinu
19. Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Programa rada Županijskog operativnog centra Istarske županije za 2025. godinu
20. Prijedlog Zaključka o usvajanju Izvješća o radu Županijskog operativnog centra Istarske županije za 2024. godinu

21. Prijedlog Odluke o prihvaćanju Izvješća Povjerenstva za nadzor nad radom mrtvozornika na području Istarske županije o obavljenim obdukcijama i radu mrtvozorničke službe za 2024. godinu u Istarskoj županiji
22. Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Izvješća o radu Povjerenstva za zaštitu prava pacijenata na području IŽ za 2023. i 2024. godinu
23. Prijedlog Odluke o IV. Izmjenama i dopunama Rješenja o imenovanju predsjednice i članova/članica Savjeta za zdravlje Istarske županije
24. Prijedlog Odluke o provođenju izvanredne revizije Istarskog Veleučilišta - Università Istriana di scienze applicate.

## **ORDINE DEL GIORNO**

1. Verifica del verbale della 30a seduta dell'Assemblea della Regione Istriana
2. Domande dei consiglieri, proposte e informazioni
3. Informazione sullo stato della sicurezza per il 2024
4. Proposta di Delibera sull'approvazione del Programma di sviluppo dell'agricoltura e dello spazio rurale della Regione Istriana per il periodo 2023-2028
5. Proposta di Delibera sull'approvazione del Programma di sviluppo della caccia della silvicoltura della Regione Istriana per il periodo 2023 – 2028
6. Proposta di Delibera di approvazione del Programma pluriennale di costruzione dei sistemi di irrigazione pubblica nella Regione Istriana per il periodo fino al 2030
7. Proposta di Delibera sull'approvazione del Programma di manutenzione del Sistema d'irrigazione pubblica Valtura per il 2025
8. Proposta di Delibera sull'importo e l'obbligo di versare il canone di irrigazione per il Sistema d'irrigazione pubblica Valtura per il 2025
9. Proposta di Delibera sull'approvazione del Programma di manutenzione del Sistema d'irrigazione pubblica Porto Cervera - Bassarinca per il 2025
10. Proposta di Delibera sull'importo e l'obbligo di versare il canone di irrigazione per il Sistema d'irrigazione pubblica Porto Cervera-Bassarınca per il 2025
11. Conclusione sulla concessione del consenso alla Županijska lučka uprava Pula- Autorità portuale regionale di Pola a firmare il Contratto di credito presso la Banca croata per il rinnovo e lo sviluppo
12. Proposta di Delibera sulla concessione del consenso alla Delibera sull'adozione del Regolamento sul lavoro del Dom za starije osobe Novigrad - Casa per anziani Cittanova
13. Proposta di Delibera sul consenso all'adozione del Regolamento sul lavoro del Dom za starije osobe Raša (Casa per anziani Arsia)
14. Proposta di Delibera sulla concessione del consenso alla Delibera sull'adozione del Regolamento sul lavoro del Dom za starije osobe "Domenico Pergolis" Rovinj – Casa per anziani "Domenico Pergolis" Rovigno
15. Proposta di Delibera sulla concessione del consenso alla Delibera sull'adozione del Regolamento sul lavoro del Dom za starije osobe Alfredo Štiglić, Pula - Casa per anziani Alfredo Štiglić Pola
16. Proposta di Conclusione sull'approvazione della Relazione sui contratti di concessione e il lavoro dei concessionari nel 2024
17. Proposta di Conclusione sull'approvazione dell'Analisi annuale dello stato del sistema della Protezione civile sul territorio della Regione Istriana per l'anno 2024,
18. Proposta di Conclusione sull'approvazione della Stima del grado di pericolo da incendio della Regione Istriana e di adozione del Piano per la protezione antincendio sul territorio della Regione Istriana,

19. Proposta di Conclusione sull'approvazione del Programma di lavoro del Centro regionale operativo della Regione Istriana per il 2025,
20. Proposta di Conclusione sull'approvazione della Relazione sul lavoro svolto dal Centro regionale operativo della Regione Istriana per il 2024,
21. Proposta di Delibera sull'approvazione della Relazione della Commissione per il controllo del lavoro dei medici necroscopi, sulle autopsie svolte e sul lavoro del servizio dei medici necroscopi per il 2024 nella Regione Istriana
22. Proposta di Conclusione sull'approvazione della Relazione sul lavoro svolto dalla Commissione per la tutela dei diritti dei pazienti sul territorio della Regione Istriana per il 2023 e il 2024
23. Proposta di Delibera sulle IV modifiche e integrazioni del Provvedimento nomina della Presidente e dei membri della Consulta per la salute della Regione Istriana
24. Proposta di Delibera sull'attuazione di una revisione straordinaria dell'Istarsko Veleučilište - Università istriana di scienze applicate.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** konstatira da je Dnevni red jednoglasno usvojen. Prelazi na prvu točku dnevnog reda.

#### **Ad-1**

#### **Verifikacija zapisnika sa 31. sjednice Skupštine Istarske županije**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu te kako nema prijavljenih daje točku na glasanje. Nakon provedenog glasanja, Skupština Istarske županije **JEDNOGLASNO** verificira

Zapisnik sa 31. sjednice Skupštine Istarske županije.

#### **Ad-2.**

#### **Pitanja vijećnika, prijedlozi i informacije**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** konstatira da je od zadnjeg puta ostalo da svoja pitanja postave vijećnici Miloš Bajić, Renato Kalac i Koviljka Aškić, koje danas nema. Vijećniče Bajić, izvolite.

**MILOŠ BAJIĆ, IDS-DDI** pozdravlja sve prisutne te postavlja 2 pitanja. Zanima me hoće li se ove godine nastaviti investicije u Društvenom centru Pula? Drugo, hoće li biti okončana nabavka voznog parka Nastavnog zavoda za hitnu medicinu?

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje te poziva pročelnicu Patriciu Percan, izvolite.

**PATRICIA PERCAN** pozdravlja sve te se zahvaljuje na pitanju. Investicija u Društvenom centru Pula je pri kraju. Konkretno ove godine uređujemo suteran i to suteran Strukovne škole za praktikume koje školi trebaju za zanimanje stolara. Radovi su pri kraju.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje, te poziva pročelnicu Antić, izvolite.

**DR. GORDANA ANTIĆ** pozdravlja sve prisutne te nastavlja da je za ovu godinu završena javna nabava za kupnju 10 vozila za hitnu medicinsku pomoć, ambulantna vozila i 5 vozila saniteta. Time dobivamo za svaki tim sanitetskog prijevoza po 1 kvalitetno vozilo s odgovarajućim testovima i za hitnu medicinsku službu minimalan potreban broj. Obnovu smo završili i sad slijedi održavanje. Planirano je i ove godine eventualno još 3 ili 4 vozila iz vlastitih sredstava ustanova

za ambulanta vozila jer oni rade godišnje 600 do 700 tisuća kilometara a sanitetski prijevoz milijun i 700 tisuća kilometara. Ponosno možemo reći da smo obnovili vozni park. Nova vozila do ljeta moraju stići i time smo značajno podigli razinu sigurnosti kako pacijenata tako i onih koji se voze u vozilima.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** poziva vijećnika Renata Kalca, izvolite.

**RENATO KALAC, MOŽEMO!** pozdravlja sve prisutne te u ime kluba MOŽEMO! postavlja pitanje županu i ravnateljici Zavoda za prostorno uređenje Istarske županije. Pitanje glasi: „Kakvo je mišljenje i kakav će stav zauzeti Istarska županija ali i Zavod za prostorno uređenje Istarske županije u pogledu aktivnosti i planirane izgradnje čak tri luke na području uvale Dajla?“ To je prostor koji graniči s gradom Novigradom i općinom Brtonigla a na koje je pored već postojeće lučice Dajla planirana izgradnja još 3 luke, čime se, ne samo dovodi u pitanje usklađenost prostornog plana grada Novigrada i općine Brtonigla s važećim prostornim planom Istarske županije, već je i pitanje zaštite strogo zaštićenih morskih vrsta i hidro arheološke zone. Pri tome ne uvažava se ni opravdano mišljenje dijela građana, poglavito domicilnog stanovništva u pogledu obima projekta, broja vezova, zaštite prirode devastacije i izrazita betonizacije obale. Početkom prosinca prošle godine imali smo priliku dobiti informaciju kako je Lučkoj upravi Umag-Novigrad u studenom dodijeljeno gotovo 7 milijuna eura za izgradnju luke Dajla-Belveder. To je luka sa 63 veza, od čega desetak vezova za plovila dužine 12-15 metara, premda se na tom području radi o bitno manjim potrebama za komunalne vezove, odnosno potrebe domaćeg stanovništva. Po svemu sudeći je sam ovaj projekt preglomazan barem po mišljenju domicilnog stanovništva koje nas je kontaktiralo. Ovaj je zahvat sadržan u prostornom planu grada Novigrada. Međutim iz postojeće prostorno planske dokumentacije općine Brtonigla evidentno je kako se u uvali Dajla namjerava izgraditi i luka Karigador, otvorena za javni promet lokalnog značaja s 200 vezova, od čega samo 50 komunalnih te sportska luka Karigador županijskog značaja s 50 vezova. Prema prostornom planu grada Novigrada i općine Brtonigla u uvali Dajla, širine 1000 metara i isto toliko dužine, a uz izrazito plitko more, sagradile bi se čak tri luke s dodatnih najmanje 263 a vjerojatnije ukupno 313 vezova.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** upozorava vijećnika da mu je vrijeme pri kraju.

**RENATO KALAC, MOŽEMO!** nastavlja da ga zanima mišljenje. Jedan kratak odgovor dobili smo od Upravnog odjela za održivi razvoj ali imamo i mišljenje Zavoda za prostorno planiranje Istarske županije iz 2018. godine po kojem se tvrdi da bi ovakav način izgradnje prešlo u državnu razinu.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje te poziva pročelnika Radolovića da odgovori, izvolite.

**DR.SC. MIRKO RADOLOVIĆ** navodi da se Upravni odjel očitovao na pitanje vezano za luku Karigador i luku Dajla-Belveder. Luka Karigador je još uvijek u fazi procjene utjecaja na okoliš i studije utjecaja na okoliš i sama procjena još uvijek nije završila. Što se tiče luke otvorene za javni promet Dajla-Belveder, tamo su rađene 3 ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš upravo kako bi na neki način sav zahvat bio prihvatljiv uzimajući u obzir kumulativni utjecaj na samo to područje. Vezano za treću, sportsku luku, ona je u fazi razmatranja kroz izmjene i dopune prostornog plana i prijedlog je nositelja da se ta sportska luka obriše.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ vijećnici Vedrani Gregorović Hrvatini, izvolite.

**VEDRANA GREGOROVIĆ HRVATIN, IDS-DDI** pozdravlja sve prisutne te postavlja 2 pitanja. Krajem siječnja objavljen je javni natječaj vezan uz dodjelu potpora u okviru programa poticanja projekata i proizvoda na turistički manje razvijenim područjima Istarske županije. Natječaj je još uvijek otvoren a znam da je taj natječaj jako značajan za one manje turističke zajednice u

unutrašnjosti Istre. Zanima me kratko informacija da li prijave pristižu, hoće li planirana sredstva iz tog javnog poziva biti dostatna?

Drugo, krajem 2023. godine, donesen je Zakon o upravljanju državnim nekretninama odnosno o upravljanju nekretnina i pokretninama u vlasništvu RH gdje se dio poslova i upravljanja preneslo na županije, gradove i općine. Zanima me kakva je situacija u Istarskoj županiji odnosno da li je naš odjel zaprimio i koliko je takvih zahtjeva. Jesu li ti predmeti riješeni?

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ pročelnici Nadi Prodan-Mraković, izvolite.

**NADA PRODAN-MRAKOVIĆ** pozdravlja sve prisutne i zahvaljuje na pitanju. Program poticanja projekata i proizvoda u turistički manje razvijenim područjima pokrenut je pred 7 godina. Njegov cilj je razvoj manje razvijenih turističkih proizvoda, jačanje kvalitete turističkih proizvoda na tim ne razvijenim područjima, integracija turističkog proizvoda cijele Istre i jačanje Istre kao turističke destinacije. Program ide početkom godine, otvoren je do 3.3. ove godine, osigurana su sredstva u iznosu od 104 tisuće eura. Svaki prijavitelj može dobiti do 15 tisuća eura maksimalnog iznosa. U zadnjih 6 godina, pretežno su sredstva utrošena za posebne oblike turizma a to je namjena programa, eno gastronomija, outdoor aktivnosti u prirodi, sportski turizam, vjerski turizam. Svi posebni oblici turizma koji su motiv dolaska gostiju tijekom cijele godine i obogaćuju sadržaj i ponudu Istre. Interesa ima, koliko imamo sredstva toliko i potrošimo, u prosjeku je u zadnjih 6 godina kandidiralo oko 20 tak prijavitelja, to su gradovi i općine i turističke zajednice. Prosjek onih koji su zadovoljili je oko 15 tak.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** se zahvaljuje i daje riječ pročelnici Gabrijeli Mezulić.

**GABRIJELA MEZULIĆ** pozdravlja sve prisutne i zahvaljuje na pitanju. Kao što ste rekli Zakonom o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu RH poslovi upravljanja državnim zemljištem prepušteni su županijama, gradovima sjedištima županija i velikim gradovima. Odlukama Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Istarska županija dobila je 1281 predmet ne riješen. Od tih 1281 predmet, 199 predmeta je po zahtjevima jedinica lokalne samouprave. Obzirom na veliku brojku predmeta, mi smo druga županija u RH po broju zaprimljenih a ne riješenih zahtjeva od strane Ministarstva. Na prvom mjestu je Splitsko-dalmatinska županija, oni imaju otprilike 100 zahtjeva više od nas. U međuvremenu smo neposredno zaprimili još 1227 novih zahtjeva što je stopostotno uvećanje u odnosu na zaprimljene zahtjeve Ministarstva. Kao prioritete u postupanju, Istarska županija odredila je zahtjeve jedinica lokalne samouprave iz razloga što su to mahom zahtjevi u svrhu unaprjeđenja i razvoja projekta od općeg interesa kao i od interesa za izgradnju infrastrukture te ostalih razvojnih projekata. Ukupno je zaprimljeno 2430 zahtjeva od kojih do danas 331 od jedinica lokalne samouprave. Trenutno smo obradili preko 50 posto svih zaprimljenih zahtjeva a od 331 zahtjeva JLS, obradili smo 70 posto zahtjeva.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ vijećniku Viliu Bassanese, izvolite.

**VILI BASSANESE, SDP** pozdravlja sve prisutne te postavlja 2 pitanja. Lučka uprava, kao županijska ustanova, je 2000. godine raspisala natječaj za izgradnju tadašnje marine s 200 vezova. Koncesija se davala na 10 godina, izabran je najbolji ponuditelj, ugovor je potpisan ali ne prema javnom natječaju nego sasvim suprotno pa se 24 godine ne događa ništa. U više navrata smo se službeno obratili Lučkoj upravi kao županijskoj ustanovi ali do danas problem nije riješen. Zadnji sastanak je bio prije mjesec dana i uputili su nas na župana odnosno županiju. Molim župana da se problem prouči i da se ugovor raskine, ugovor koji formalno postoji ali pravno ne postoji zato jer ugovor nije sastavljen sukladno javnom natječaju.

Drugo pitanje je prostor u Istarskoj županiji koji je naši najveći resurs i to je naša najvažnija tema za održivu budućnost Istre, kako za razvoj gospodarstva, infrastrukture, tako i za razvoj turizma, gospodarenje otpadom, vodne resurse, razvoj elektroenergetskog sustava i za uopće kontrolirani i održivi razvoj. Prostorni plan Istarske županije je temeljni dokument koji regulira zahvate i događanja u našem prostoru. Ono što je upitno je naš odnos, naš odnos prema našem prostoru



u Istri već četiri godine se nije dogodilo ništa. Pokrenute su točkaste ili ciljane izmjene prostornog plana Istarske županije za koje smo znali da se neće dogoditi u ovom mandatu i čekali smo samo kraj mandata da se to dogodi a vjerujte nismo imali predviđanja nego jednostavno se osjetilo jer je politička volja bila takva. Zanima me kada će uopće i da li se razmišlja da se pokrene jedna sustavna izmjena prostornog plana jer da li je svima nama jasno da se u Istri događa tiha okupacija zahvaljujući nama i našem neradu.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ županu, izvolite.

**ŽUPAN** pozdravlja sve prisutne i zahvaljuje se vijećniku na postavljenim pitanjima. Temeljem Vašeg prvog postavljenog pitanja, sa svojim službama i uvažanim ravnateljem Lučke uprave, gospodinom Labinjanom, ja ću Vam se pismeno očitati jer ste me uputili da to proučim i nemam nikakvih razloga za to ne napraviti i dati vam pisani odgovor.

Kada govorimo o prostornom planiranju, zakonska regulativa propisuje određene postupke koji su neophodni da bi uopće moglo doći do odlučivanja. Temeljem zakona, točkaste izmjene više ne postoje. Mi smo pokrenuli izmjene Prostornog plana Istarske županije s ciljem da obuhvatimo one aktivnosti koje se prvenstveno tiču infrastrukture, a ne namjene prostora. Zadnja izmjena bila je pokrenuta 2009. godine, tada je i procedura bila jednostavnija, a Prostorni plan je usvojen 2016. godine. Kad se donosi jedan takav strateški projekt a prostorni plan je sigurno najjači alat kojeg jedna jedinica lokalne samouprave ima što se tiče prostora. Meni su ipak bitniji ljudi koji ovdje žive. Izmjenama Plana moramo razmišljati dugoročno i održivo i na tom se Planu radi. Siguran sam da će usvajanje Prostornog plana, koji je u završnoj fazi ići u javnu raspravu a potom i na predstavničko tijelo. Biti će pokrenute sveobuhvatne izmjene Prostornog plana jer je nakon devet godina došlo vrijeme za to. Kada govorite o okupaciji prostora, ne možete izostaviti značajnu ulogu gradova, a Vi ste na čelu jednog od njih, i 31 općine koje mogu imati restriktivniju ulogu u odnosu na županijski plan. Mislim da nije u redu obmanjivati javnost i govoriti da se zbog Prostornog plana IŽ-a negdje previše ili premalo gradi, jer znate i sami da svaki grad i općina mogu imati puno manje građevinsko područje nego što to propisuje plan višeg reda. Podijelimo odgovornost zajedno, i Vi na čelu grada Umaga i ostali gradovi i općine možete smanjiti obuhvat gradnje. Moramo očuvati prostor ali i učiniti ga korisnim našim građanima, prvenstveno onima koji tu žive i rade.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ vijećniku za dodatno pitanje, izvolite.

**VILI BASSANESE, SDP** nastavlja da nema puno prostora niti se želi svađati s županom i slaže se s 90 posto onoga što je župan rekao. Meni je ovo 7 mandat pa moram biti mudriji i ja ću izdržati i neću Vam odgovarati. Naravno zahvaljujući upravo gradu Umagu, mi smo svojim prostornim planom, koji mora biti u skladu s županijskim planom a županijski bi trebao biti usklađen s zakonom. Županijski je tada bio jedan zrakoprazan prostor koji nije bio baš usklađen sa zakonom i mi smo preskočili županijski plan i dobili smo od Ministarstva suglasnost da ga možemo donijeti iako nije bio usklađen s županijskim. Mi smo jedini grad u Istri, koliko ja znam, koji je smanjio građevinski obuhvat za 33 hektara. Nabrojite mi još jedan pa možemo u diskusiju a ne ovdje pred vijećnicima. U svakom slučaju ne kažem da smo mi idealni i da se mi trebamo hvaliti time ali mislim da objektivno kad se sustavne promjene izmjene prostornog plana IŽ budu kao takve počele razmatrati, tada će se početi govoriti o nekom održivom razvoju. Razvoj se ili „ne razvoj“, nama događa i tog smo svi svjesni. Nije bitno da li će sada pobijediti župan ili ja jer ovo nije takmičenje nas dvojice, ovo je pitanje naše budućnosti i našeg života.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ županu, izvolite.

**ŽUPAN** slažem se s Vama, meni je ovo tek 5 mandat. Imam još malo palente za pojesti, slažem se s Vama, volim palentu, pogotovo kad imam i malo šuga blizu. Šalu na stranu, Vi ste postavili kao vijećnik pitanje i logično je da župan na Vaše pitanje odgovara. Poštujem svakog vijećnika, vi ste najviše predstavničko tijelo u županiji i kad postavite pitanje mislim da bi bilo uredu da Vam župan odgovori. Mislim da kad govorimo o prostoru trebamo biti krajnje ozbiljni. Jedno su potrebe

naših građana, jedno je mogućnost naše infrastrukture. Kad kažem infrastruktura mislim na vodoopskrbu, odvodnju fekalnih i oborinskih voda, naše prometnice, parking i u ljetnim mjesecima treba voditi računa i o napućenosti naših plaža. Isto tako otpad, kojeg stvaramo i trebamo zbrinuti, opskrbu električnom energijom. One jedinice lokalne samouprave koje više puta mijenjaju prostorne planove pitanje da li strateški razmišljaju što će biti sutra. Ja se u ovom dijelu slažem s Vama 100 posto, ne 90. Trebamo zaštititi naš prostor prvenstveno u interesu naših građana i pokušat ostvarit ono najteže a to je balans, naći jednu razinu kako osigurati s jedne strane razvoj, prvenstveno gospodarski, a s druge strane održivost. To nije uvijek lako ali kao što ste rekli, još ću morati malo palente pojesti da budem barem blizu Vas, sa 7 mandata.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ vijećniku Ivanu Jakovčiću, izvolite.

**IVAN JAKOVČIĆ, IDS-DDI** pozdravlja sve prisutne te postavlja dva pitanja za župana. Jedno je vezano za naše međunarodne aktivnosti. Kao predsjednik Odbora za međunarodnu suradnju i europske poslove ove Skupštine i kao bivši euro zastupnik, zainteresiran sam da obnovimo naš ured u Bruxellesu. Mislim da smo svi zainteresirani jer Istra danas nema svoga zastupnika, nažalost, tako je ispalo. Molio bih župana da dogovorimo aktivnosti oko otvaranja takvog ureda. Treba nam ured, Istra mora biti prisutna u Bruxellesu zbog naše politike ali i zbog našeg gospodarstva.

Drugo pitanje je vezano za situaciju koja je neriješena već nekih 20 i više godina, pokušavao sam i ja na tome raditi. Govorim o spoju Istarskog ipsilona na slovenske autoceste u takozvanoj Primorskoj, a ja to radije kažem Slovenskoj Istri. To je jedan ozbiljan problem, danas smo hvala Bogu u Schengenu, izborili smo se za taj Schengen i nema tako velikih zastoja ali još uvijek ima problema. Sigurnost prometa je daleko niža nego kada bi to bilo urađeno na način da se dvije autoceste napokon spoje. Svojedobno, ja sam često bio čak i u Ministarstvima u Sloveniji, naravno to danas više ne mogu raditi ali Vi to možete. Turizam je jedan od onih aktivnosti koja nam je bitna ali i sigurnost prometa naših građana.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje vijećniku i daje riječ županu, izvolite.

**ŽUPAN** se zahvaljuje na pitanju i odgovara na prvo pitanje. Apsolutno podržavam Vašu inicijativu, svaka cost-benefit analiza pokazati će da je itekako vrijedno imati ured u Bruxellesu jer je puno veći benefit nego što su to troškovi. Svi znamo onu „ča si bliže ognja, to se više stepliš“. Prema tome da, biti u Zagrebu apsolutno da jer se tamo o puno toga odlučuje ali isto tako biti prisutan i u Bruxellesu. Tu prvenstveno mislim na mogućnosti i na vrijeme kvalitetne informacije koje mogu dobiti naši gospodarstvenici kako bi se pripremili i mogli, kad za to dođe vrijeme, aplicirati na određene projekte i programe. Svi znamo da kad se već obznane natječaji onda nastane strka hoće li se stići negdje aplicirati i pripremiti projekt kako bi se moglo osigurati bespovratna financijska sredstva. Hvala Vam na Vašoj inicijativi i duboko sam siguran da ćemo u najskorije vrijeme imati takav ured ponovno u Bruxellesu. Slažem se isto tako s Vama i dok ste vi bio euro zastupnik, dok je to bio gospodin Valter Flego i gospodin Baldini, bilo je možda i svrsishodno, to je odlučio gospodin Flego, da se takav ured ne koristi iz financijskih razloga. Istra više nema euro zastupnika pa držim da je to itekako hvale vrijedna inicijativa i da je u konačnici puno veći benefit nego što je to trošak.

Vezano za Vaše drugo pitanje, znam da je to pitanje koje je aktualno već duži niz godina a to je spoj Ipsilona sa slovenskim autocestama. Polagao sam nadu kad je ministar prometa Republike Slovenije bio gospodin Vlačić, koji ima korijene u ovom dijelu Istre, konkretno iz Raše, međutim držim da je to rezultat njihove državne politike. Na tu temu pričao sam i s aktualnim ministrom prometa, gospodinom Butkovićem, koji se također založio i vodio je više razgovora sa slovenskim kolegama da se konačno izgradi taj spoj. Mislim da svi skupa trebamo izvršiti jedan politički pritisak. Od razine županija, svih naših gradova i općina ali i s razine predsjednika Vlade RH jer ne vidim razloga zašto taj spoj ne bi bio izgrađen. Sjećam se dok je član uprave odnosno predsjednik uprave Hrvatskih cesta bio gospodin Kos, isto su se tako inicirali razgovori do te mjere da se išlo s onom idejom ako je problem novaca, mi ćemo to platiti za vaš teritorij. S time se nažalost, sa Slovenske strane nije načinilo ništa. Mi smo danas u situaciji kada se s izgradnjom

druge cijevi tunela Učka sa spojem u Matuljima, 2 vijadukta koji su u sklopu projekta, vijadukt na Limu i dolini Mirne, završava projekt Istarskog Ipsilon. Istarska županija je naručila i u završnoj je fazi, biti ćete o tome informirani, studiju opravdanosti koja se odnosi na spoj Žminja i Labina, kako bi imali za ne tako dugo vrijeme Istarski X. U tom segmentu smo dugoročno, za narednih 50 ili 100 godina, pitanje autocesta u Istri, apsolutno riješili. To usko grlo i spoj sa Slovenskim autocestama je definitivno nešto što je potrebno. Hvala Vam još jednom na toj inicijativi. Razgovarati ću još na tu temu, to nije u ingerenciji župana ali držim da politički pritisak naše županije i naše Vlade mora uroditi plodom da taj spoj, prvenstveno radi sigurnosti prometa konačno i riješimo.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ vijećniku Slavenu Boljunu, izvolite.

**SLAVEN BOLJUN, MOŽEMO!** pozdravlja sve prisutne te nastavlja da uz ljude u Istarskoj županiji, naše najveće blago su prirodna bogatstva i trebamo ih čuvati za nas i za buduće generacije. Prije točno 5 godina završio je projekt LIKE, projekt u kojem je napravljena stručna podloga i ispunjeni su svi uvjeti da se ovdje, na ovoj Skupštini donese Odluka o proglašenju regionalnog parka Ćićarija. Taj regionalni park bi i zaštitio to područje ali i pružio priliku za ekonomski razvoj tog područja. Obuhvaćao bi cijelo područje općine Lanišće, dio Lupoglavske općine i dio teritorija grada Buzeta. Tada se, 2020. činilo da imamo stručnu podlogu koju samo treba izglasati na Skupštini. Moje je pitanje zašto to u ove 4 godine nije došlo na dnevni red? Hoće li uopće doći na redni red u ovom sazivu?

Drugo je pitanje što radi Centar za razvoj ribarstva i akvakulture Istarske županije? Prošle su 2 godine odnosno u 5. mjesecu će biti, od otvaranja Centra. Prvih godinu dana nije imao ni ravnatelja, a na internetskim stranicama je zadnja novost imenovanje ravnatelja. Kad pričam s ribarima iz raznih dijelova Istarske županije, nitko do sada nije doživio neku konkretnu suradnju. Zanima nas što je korektno učinjeno u Centru u 2024. godini.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ pročelniku Radoloviću, izvolite.

**DR.SC. MIRKO RADOLOVIĆ** navodi da je istina vezano za Regionalni park Ćićarija, da je kroz projekt transPlant napravljena stručna podloga. Radi se o velikom području i velikom obuhvatu te bi to bila najveća zaštita koja bi bila u ingerenciji Istarske županije. Ono što je bilo na prošloj ili prethodnoj sjednici Skupštine je da se ta određena područja štite u domeni spomenika prirode i za to su bila osigurana sredstva. Vezano za ovaj projekt s obzirom da se radi o velikom području potrebno je osigurati velika sredstva da bi taj Regionalni park i Natura Histrica imala svoje kapacitete da se on može provoditi. Upravni odjel je prijavio još jedan projekt koji je vezan odnosno kao nastavak projekta LIKE a radi se o projektu transPlant kojim Upravni odjel drži aktivnim taj dio i želi dobiti nove podatke kako bi ta stručna podloga bila još bolja. Taj projekt dalje valorizira staru školu u Vodicama koja je sada kupljena i postala je 100 postotno vlasništvo Istarske županije. Vezano za te aktivnosti možemo Vas dodatno uputiti u taj projekt transPlant.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ Gracijanu Prekalju, izvolite.

**GRACIJANO PREKALJ** pozdravlja sve prisutne i zahvaljuje na pitanju vezano za Centar za razvoj ribarstva i akvakulture. Centar je ustanovljen prethodne godine od strane Istarske županije, a lanijske godine je imenovana ravnateljica. Sjedište je u Rovinju. Centar je osnovan na temelju aktivnosti koje su proizašle iz strateškog projekta Argos. To je međunarodni projekt u koji su bile uključene hrvatske županije i talijanske regije s jadranske strane. Taj projekat je završio prethodne godine i lanijske godine je Istarska županija zajedno s partnerima koji su sudjelovali u strateškom projektu Argos, ponovo kandidirala projekat Brave. Završeno je kandidiranje lani u 12. mjesecu i dobili smo potvrdu da je administrativni dio projekta prihvaćen te očekujemo da će se prihvatiti kao projekt od strateškog značaja u ribarstvu te da će se nastaviti s aktivnostima koje su bile u projektu Argos a to su prije svega aktivnosti koje su vezane za istraživanje i utvrđivanje invazivnih vrsta u Jadranskom moru, sjevernom Jadranu. Istraživat će se kako one utječu na autohtone vrste i druge morske organizme s jedne strane te s druge strane gospodarsko

korištenje tih invazivnih vrsta u gospodarskom smislu. Lanjske godine je imenovana ravnateljica i donesen je program rada. Kandidirano je osim ovog projekta još nekoliko i očekujemo da će oni biti prihvaćeni i da će se na taj način još dodatno Centar osposobiti s kadrovima koji će u suradnji s Institutom Ruđer Bošković i Centrom za istraživanje mora nastaviti s aktivnostima.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ vijećniku za dodatno pitanje, izvolite.

**SLAVEN BOLJUN, MOŽEMO!** zahvaljuje se na odgovorima i nastavlja da onda nema nikakvih prepreka za Regionalni park. Zašto u ove 4 godine nije bilo te političke volje da taj prijedlog dođe na ovu Skupštinu? Hoće li doći, ako ćemo stići imati još jednu sjednicu, hoćemo li propustiti priliku da zaštitimo Ćićariju?

Kada pričamo o ribarima, Pulski ribari bi se trebali premjestiti u ribarsku luku Zonki ali znamo da prostorni plan IŽ još neko vrijeme neće biti donesen te luka Zonki bi mogla biti žrtva tog kašnjenja. Sad se mora donijeti prostorni plan IŽ, potom izmijeniti prostorni plan grada Pule a problem je što taj operativni program koji predviđa ribarske luke završava sa 2027. godinom. Neizvjesno je hoće li opet u novom operativnom planu biti ribarske luke. To je još jedan razlog zašto bi trebali požuriti s donošenjem prostornog plana.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ županu, izvolite.

**ŽUPAN** navodi da razumije da je predizborno vrijeme i da vijećnik svoje aktivnosti temelji na ovakvim provokacijama. Vi kada govorite o ribarskoj luci govorite apsolutne neistine.

**SLAVEN BOLJUN MOŽEMO!** koja je onda istina? (iz klupe)

**ŽUPAN** nastavlja, pitanje Ćićarije, u ovom mandatu, možete to pitati direktno načelnicu Medica, da u ovom mandatu je definitivno najviše poticaja i sredstava išlo u tu općinu. Pitajte slobodno. Kad bi, kako vi kažete, izostala politička volja, tada se ne bi išlo i u dogradnju tog projekta. Lijepo Vam je rekao pročelnik, doktor znanosti, Mirko Radolović. Govorite istinu, nemojte iznositi neistine.

Obzirom da sam bio prekratko, kako je rekao gospodin Bassanese, samo 4 mandata na čelu grada Pule, u prostornom planu grada Pule u konkretnoj uvali Zonka, imate 2 dijela. Jedan dio luke je namijenjen za sportsku lučicu a drugi dio je namijenjen za ribare. To što pojedini ribari ne žele odustati i otići s određenih područja u Zonku je druga priča. Jedini kapitalni objekt koji stara Austrougarska nije završila je pulski lukobran. Za to je naša lučka uprava osigurala enorman iznos bespovratnih sredstava kako bi se zaštitilo područje Pulskoga zaljeva i kako bi maritivne mogućnosti Pulskog zaljeva bile veće. Ja ne znam koga vi zastupate u svom poslu, da li se pripremate za nastup pred sudom, proučite li argumente ili ovako pričate šta Vam dođe? Nemojte lagati.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** moli mir te dodaje da je vijećnik imao priliku govoriti. Dati ću Vam opomenu, molim da se stišate. Slijedeća je vijećnica Marinela Bašić, izvolite.

**MARINELA BAŠIĆ, IDS-DDI** pozdravlja sve te prisutne te postavlja pitanja vezano za pročelnicu Antić. Bolnica u Rovinju uskoro bi trebala dobiti moderan Odjel za dječju rehabilitaciju gdje će se liječiti djeca s određenim zdravstvenim rizicima. Secondo l'accordo vengono volentieri a Rovigno ottimi specialisti pediatri i modo che gli utenti di tali servizi non debbano recarsi a Zagabria o a Fiume.

Da li se radovi odvijaju planiranom dinamikom te kada se očekuje okončanje građevinskih radova? Drugo, kada će se raspisati postupak javne nabave za opremanje odjela?

Imamo li najnovije podatke o privučenim kadrovima u zdravstvu i socijalnoj skrbi, odnosno koliko imamo novih zaposlenika od kada se mjere provode?

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje te poziva pročelnicu da odgovori, izvolite.

**DR. GORDANA ANTIĆ** zahvaljuje na pitanju te odgovara što se tiče bolnice Martin Horvat, radovi idu po planu, do 31. ožujka bi trebali biti gotovi. Nabava za namještaj je u tijeku i otvorena je do 25.02. a za medicinsku opremu do 28.02. Paralelno s tim se već traži kadar, potpisan je sporazum s bolnicom Srebrnjak, pa bi stručnjaci dolazili kod nas u Rovinj kako bi djeca s područja Istarske županije dobili uslugu u Istri da ne moraju ići u Zagreb.

Što se tiče drugog pitanja, s mjerama za zadržavanje i privlačenje kadra nastavljamo dalje. Prošli smo mjere, to znate. Za prošlu godinu smo privukli 70 tak zaposlenika. U Hrvatskoj, na tržištu rada jednostavno dostatnog broja djelatnika nema. Deficit imaju svi. Živjeti u Istri, znamo svi da je skupljeno nego u nekim drugim krajevima Hrvatske. Po Uredbi o plaći, svi zaposlenici u javnom sustavu imaju jednaku plaću pa nam to otežava. S ovim dodatnim mjerama i financiranjem pokušavamo i dalje privući ljude i već su stigli neki i ove godine. Za svaku mjeru moramo raditi i dodatnu odluku, imamo tim za ljudske resurse koji donosi odluke i kriterije. Prvenstveno smo usmjereni na zadržavanje kadra a potom i pronalazak. Izašao je novi plakat s novim sloganom "živi i radi tamo gdje drugi dolaze na godišnji odmor". Pokušavamo biti inovativni i na plakat smo stavili isto tako što sve pružamo. Naprimjer mogućnost financiranja stanarine do 3600 eura godišnje, trenutno financiramo 1200 stanarina mjesečno i dodatno još imamo uključene gradove i općine. Za privlačenje obiteljskih liječnika, koji su nam posebno deficitarni, imamo 6 000 eura za dolazak obiteljskog liječnika kao i pedijatra. Jučer smo preko Istarskih domova zdravlja objavili listu stipendista koji su se prijavili za stipendiju od 1000 eura mjesečno za 4., 5. i 6. godinu medicine. Od 10 stipendija samo se javilo 7 studenata i to 1 djevojka iz Kastva i 1 iz Pazina ostali su iz kontinentalne Hrvatske. Naša djeca ne žele raditi u obiteljskoj medicini jer imaju obavezu rada, za 10 mjeseci stipendije 20 mjeseci u obiteljskoj medicini. U 3. mjesecu sam pozvana na medicinski fakultet, na 6. godinu, gdje ćemo ići prezentirati organizaciju zdravstvene zaštite kod nas i pokušat ću privući još nešto studenata. Krajem trećeg mjeseca su u Slavanskom brodu dani Andrije Štampara, gdje je tema „Izazovi javnog zdravstva nekad i danas“ a ja ću predstavljati Istarsku županiju s 15 minutnom prezentacijom. Postajemo jedni drugima konkurencija. Naši Domovi za starije imaju koeficijente koje imaju, a medicinske sestre u privatnim i gradskim Domovima imaju i do 400 eura veću plaću pa nam odlaze. Nama danas nedostaje 127 sestara u Istri.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ vijećniku Marku Ferencu, izvolite.

**MARKO FERENAC, SDP** pozdravlja sve prisutne te navodi da ima jedan prijedlog za Odluku koju je ova Skupština donesla prošle godine a radi se o naknadama za rad mrtvozornika. Često pa možda i na svakoj sjednici Skupštine imamo pri kraju dnevnog reda jednu točku koja se odnosi na promjene osoba koje rade te poslove. Često imamo slučaj da osobe odustaju i da se nove ne pronalaze. Konkretno na Poreštini imamo 2 mrtvozornika a prema izvješću za prošlu godinu te 2 osobe su napravile čak 172 pregleda što je najviše po osobi ako gledamo druga područja u našoj županiji. Naknada je trenutno 35 eura po neto obavljenom pregledu a istraživao sam malo kolika je naknada u drugim županijama pa tako primjerice u Zagrebačkoj i Krapinsko-zagorskoj županiji naknada je 60 eura neto po pregledu, Šibensko-kninska isto tako, Primorsko-goranska je na 40 eura po pregledu i niz drugih županija je također na 40 eura. Smatram da Istarska županija, koja se hvali nad standardom u području zdravstva bi svakako mogla napraviti više i po tom pitanju. Da se napravi jedan prijedlog Odluke i da se naknada poveća na barem tih 60 eura neto po svakom pregledu uz povećanje putnih troškova na 50 centi po prijeđenom kilometru. Smatram da je to jedan minimalan izdatak za proračun a koji bi vjerojatno mogao motivirati liječnike odnosno osobe koje odrađuju taj posao da se time bave i da nemamo česte promjene koje nam se dešavaju.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ pročelnici Antić, izvolite.

**DR. GORDANA ANTIĆ** zahvaljuje na prijedlogu i podržava ga. Preko zajednice županija imali smo istraživanje i pronašla sam tablicu u kojoj stoji da tih 60 eura neto, koje daju neke županije je bez putnih troškova i za noćni rad a dnevni rad im je 40 eura. Neke županije imaju naknadu 50 ili 60 eura ali ne plaćaju putni trošak. Mi plaćamo 35 eura i 40 centi po prijeđenom kilometru.

Naknade su od 26 do 60 eura ali neki plaćaju putni trošak a neki ne. Mi smo negdje u sredini a slažem se svakako da bi bilo dobro, s obzirom da stvarno imamo deficit, da im se naknade podignu. Možemo predložiti to za slijedeću sjednicu naravno u dogovoru s našim Odjelom za financije. Imali smo 1390 mrtvozorenja prošle godine, 15 obdukcija je zatraženo i one se dodatno plaćaju bolnici. Prvostupnici sestrinstva i magistrima je dozvoljeno da budu mrtvozornici a stomatologa nam nisu dozvolili.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ slijedećoj vijećnici, Terezi Banić, izvolite.

**TEREZA BANIĆ, IDS-DDI** pozdravlja sve prisutne te postavlja 2 kratka pitanja. Kako napreduje energetska obnova osnovne škole Jože Šurana u Višnjanu? Drugo, kako napreduje projekt uspostave Kuće orgulja u Lovreču?

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ pročelnici Percan, izvolite.

**PATRICIA PERCAN** odgovara da što se tiče energetske obnove školske zgrade u Višnjanu postupak vodi sama škola, tako smo se dogovorili s ravnateljem škole. Očekujemo da će javna nabava biti pokrenuta negdje sredinom 3. mjeseca.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje i daje riječ pročelniku Torbica da odgovori na drugo pitanje, izvolite.

**VLADIMIR TORBICA** pozdravlja sve prisutne i odgovara da što se tiče obnove odnosno stvaranja Kuće orgulja, to je predviđeno strateškim dokumentima a temelji se na dobroj praksi koju smo uspjeli učiniti i s Kućom kaštela u Momjanu i Kućom fresaka u Draguču, gdje na neki način povezujemo interes pojedine lokalne zajednice s očuvanjem i popularizacijom spomeničke baštine. Što se tiče Svetoga Lovreča Pazenatičkog on je odabran zbog toga što tamo imamo jedne od najstarijih orgulja koje je izradio Petar Nakić ili Pietro Nachini. Nakon razgovora s lokalnom zajednicom to jest s općinom koja je na raspolaganje stavila jednu zgradu od otprilike 247 kvadrata koja se nalazi u blizini same crkve u kojoj su orgulje, nakon toga je općina 24. studenog 2024. godine donijela Odluku o tome da se dopušta gradnja odnosno da se daje investitoru na gradnju. U proračunu Istarske županije predviđeno je za tu namjenu 180 tisuća eura a u proračunu Svetog Lovreča 100 tisuća eura. Izrađuje se pismo namjere i mislimo da će bit potpisano negdje tijekom travnja i nakon toga se kreće u javnu nabavu i svu redovnu proceduru.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje riječ vijećniku Goranu Subotiću, izvolite.

**GORAN SUBOTIĆ, SDP** pozdravlja sve prisutne te navodi da je već 5 godina od kako smo otvorili proširenje Doma za starije Domenico Pergolis s kojim smo dobili novih stacionarnih 41 mjesta i dnevni boravak za starije osobe u kojem je trebalo biti 24 korisnika. Prošlo je 5 godina ali ako ne ubrajamo pandemiju corona virusom onda 3 godine a dnevni boravak još nije zaživio. Postoji realna potreba za istim pa me zanima kada će se pokrenuti dnevni boravak za starije osobe s obzirom da je jako puno novaca investirano u proširenje a prostorija stoji prazna. Drugo, molio bih Vas pismeno izvješće za Centar za razvoj ribarstva i akvakulture s obzirom da često prođem pored tih prostorija i čini mi se da se te prostorije uopće ne koriste.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje vijećniku i daje riječ pročelnici Antić, izvolite.

**DR. GORDANA ANTIĆ** se zahvaljuje na pitanju i odgovara da je točno da je dnevni boravak izgrađen i provode se tamo neke aktivnosti, imali su obilježavanje dana zaljubljenih u toj prostoriji. Korisnici Doma, ima ih 165, oni redovito koriste te prostorije ali naravno on nije namijenjen samo za njih nego i za ljude koji bi eventualno dolazili tijekom dana. Za sada, na listi, ravnateljica ima 3 zainteresirane osobe za dnevni boravak. Naravno kad bi se otvorilo bilo bi ih i više. Jedno 3 puta smo inicirali da krenemo u otvaranje međutim problem je s kadrom. Nitko ne želi biti

njegovatelj u Rovinju, svi žele čistiti apartmane i zaraditi 300 eura čisteći neku kuću za odmor. Pomoćnog osoblja, naročito u zapadnoj obali nemamo i ne možemo naći. U Rovinju je garsonjera 1300 eura, ako će netko doći iz ostatka Hrvatske on nema mogućnosti plaćati si stan i preživjeti. Sada imam par slučajeva gdje su smještene u garsonjeru po 2 žene, dobiju 600 eura subvencije a plaća im je 900 eura. To je osnovni problem zašto dnevni boravak nije u funkciji. Moramo naći način kako da nađemo taj pomoćni kadar koji nam treba za dnevni boravak. Vikendom u našem Domu u Rovinju radi jedna medicinska sestra i 4 njegovateljice na 160 korisnika. Vrlo su opterećeni. Pokušati ćemo makar da ta 3 korisnika dođu i budu uklopljeni zajedno s ovima koji su stalni korisnici. Mogli bi radnim danom doći dok je fizioterapeut tamo da krenu vježbati. Možda bi nam grad Rovinj mogao pomoći u pronalasku stanova i njegovatelja i bili bismo im na tome jako zahvalni.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zaključuje vijećnički sat i navodi da su svi prijavljeni vijećnici dobili priliku za postaviti svoja pitanja.

### **Ad-3.**

#### **Informacija o stanju sigurnosti za 2024. godinu**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje riječ načelniku Policijske uprave Istarske Alena Klabotu da kratko informira vijećnike, izvolite.

**ALEN KLABOT** pozdravlja prisutne, te navodi da je procjena da je stanje sigurnosti u Istri zadovoljavajuće dobro, a kretanje kriminaliteta povećano za 15%, tako da dozvolite mi da ukratko pokušam objasniti taj nesrazmjer. Na temelju analize sigurnosno-relevantnih pokazatelja i drugih pojavnosti koje se uzimaju u obzir prilikom donošenja ocjene stanja sigurnosti i preventivne aktivnosti utjecaja na kvalitetu života, stanje sigurnosti na području Istarske županije za 2024. godinu je zadovoljavajuće s obzirom da nisu zabilježeni događaji koji bi svojim posljedicama, intenzitetom u većoj mjeri ugrožavali sigurnost građana i imovine. Naravno, povećanje od 15%, ukupno je evidentirano 4610 kaznenih djela, što je 603 kaznena djela više, odnosno tih 15%, te je svakako potrebno na neki način da vam pokušam to objasniti. Naime, porast kaznenih djela bilježi se u dijelu općeg kriminaliteta, no bitno je istaknuti kako smo imovinski kriminalitet uspjeli zadržati u jednakoj razini kao i prošle godine. Porast je zabilježen u domeni kibernetičkog, što su naravno nekakvi novi trendovi. Isto tako, i mi smo pojačali aktivnosti na organiziranom kriminalitetu, a to je automatski povećanje, što je u konačnici dovelo do tog ukupnog povećanja. Većina tih kaznenih djela evidentirano je u domeni općeg kriminaliteta, to je 3717 kaznenih djela, odnosno 81% ukupnog kriminaliteta Policijske uprave. Analizom svih događanja utvrđeno je da porast u domeni općeg kriminaliteta bilježi kaznena djela oštećenje tuđe stvari, prijevare, prijetnje, ali ono što je bitno istaknuti da su razbojništva u padu, isto tako, teške tjelesne ozljede, kao i ostali slučajevi silovanja, pokušaja silovanja, gdje je policija utvrdila identitet počinitelja. Vezano uz silovanja, pokušao bih samo objasniti da je od tih 42 kaznena djela, bitno istaknuti da je većina tih djela počinio isti počinitelj. Znači, mi imamo počinitelja koji je na štetu dvije izvanbračne supruge počinio 12 kaznenih djela takve vrste. Sva takva kaznena djela više-manje su u sferi „unutar četiri zida“ što bi se reklo, partneri ili bračni, odnosno izvanbračni partneri. Ono što je možda podignulo interes javnosti, slučaj u Mornaričkom parku sa stranim državljaninom, to smo riješili, to je pokušaj silovanja, osoba je u istražnom zatvoru, i naravno slijedi sad otkaz boravka i svega ostaloga, i drugi jedan slučaj, opet je bilo u hotelu, strani državljanin i strana državljanica, to su oni događaji koji su sigurno od interesa i vama i javnosti. Kao što smo najavili, pojačali smo sve aktivnosti u domeni organiziranog kriminaliteta, kriminaliteta droga, te smo usmjereni na detektiranje nositelja problematike, i otkrili smo četiri zločinačke organizacije, odnosno udruženja, i prekinuli lanac krijumčarenja droge i migranata. Tijekom te relevantne godine 2024., PU Istarska je u dijelu zlouporabe droge zabilježila ukupno 164 kaznena djela, što je povećanje od 46%, tako da upravo ti pokazatelji povećavaju ukupno ovu problematiku i statistiku na takav način. Ostvarena je 871 zapljena, a najznačajnije zapljene su ostvarili razotkrivanje zločinačkog udruženja, gdje smo zaplijenili 12 kilograma kokaina, 11 kilograma

marihuane, 7 kilograma amfetamina i svega ostalog. Isto tako u gospodarskom kriminalitetu, upravo tu dolazi do tog povećanja. Kod kibernetike je zabilježeno 211 kaznenih djela, od ukupnog to je za 70% više u odnosu na prošlu godinu, odnosno prije toga, a prema vrsti kaznenih djela u izvještajnom razdoblju nabrojana su kaznena djela računalne prijevare, što su djela koja sve više pogađaju naše građane s obzirom na sve širu uporabu interneta i ostalih mreža, i često su žrtve osobe starije životne dobi, tako da smo tu intenzivirali preventivne aktivnosti. Imamo i ovaj program „Zaštitimo naše noniče“, tako da pokušavamo na sve načine prevencijom spriječiti takva kaznena djela, ali činjenica je da je to nova vrsta kriminaliteta i mi se polako lovimo u koštac s tim i rješavamo u tom dijelu. Ostali prekršaji, javni red i mir, bilo ih je evidentirano nešto manje, nisu zabilježene masovne tučnjave ili nekakvi događaji koji bi svakako uznemirili javnost, ostali prekršaji isto tako. Što se tiče prometa, imali smo smanjenje prometnih nezgoda, dok iako je i jedan ljudski život u pitanju, ne možemo biti zadovoljni, a bilo je smanjenje sa 20 na 9, ali što reći, evo jučer u 24 sata imamo 3 poginula na cesti, tako da je to jednostavno statistika takva. Po tom pitanju radimo maksimalno što je moguće, i u preventivnom i u represivnom smislu, ali tu je jednostavno takva situacija da pravila nema. Poslovi pomorske i aerodromske policije, to je standardno, imamo povećanje ulazaka stranih gostiju tijekom sezone, požari itd. Na temelju iznijetog ocjenjujemo da je stanje sigurnosti na području Istarske županije zadovoljavajuće i više od toga, iako broj kaznenih djela je u porastu, ali nisu zabilježena stvarno teška kaznena djela koja bi narušila sigurnost. Da ne zaboravim i ubojstva, odnosno pokušaj ubojstva, sva su riješena, i također svi su počinitelji poznati, to opet govorimo o kaznenim djelima koja se nisu nasumično dogodila, nego su tu određena poznanstva među osobama. Jedino bih još spomenuo, s obzirom da je od tih 15% povećanje, definitivno tu je Pula koja je veći udio u toj statistici sa 30%. Ja bih stvarno uzeo u obzir određene te ankete, ja nisam sklon tome, ali stvarno mislim da bi trebalo uzeti u obzir jer mislim da je agencija IPSOS provela to istraživanje i rezultat tog istraživanja je da je percepcija građana grada Pule sa 98% da se osjeća u potpunosti ili uglavnom sigurno. Naravno, to je subjektivni osjećaj građana, ali mislim da bi to mogao konstatirati i Grad Pula, kao i cijela županija po pitanju kriminaliteta i stanja sigurnosti općenito. Ono što je definitivno je povećanje tih statističkih nekih brojki, treba uzet u obzir da u jednom dijelu, za neka određena kaznena djela po prijedlogu, imamo novu metodologiju upisa „K“ predmeta u kazneni upisnik, tu je u jednom dijelu povećanje. Imamo određene trendove prijavljivanja, recimo od stranih turista prijavljivanje zadnji dan ili čak kad su već izašli iz države, da li je to pokušaj da se naplati osiguranje određenih krađa, najčešće romobila i takvih pokretnih stvari. Nove pojavnosti na koje moramo biti spremni, ali mislim da je istarska policija u svakom slučaju na razini toga, i mislim da je stanje sigurno zadovoljavajuće. Zahvaljujem.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje načelniku, otvara raspravu po klubovima, nema prijavljenih, zatim otvara pojedinačnu raspravu.

**IVAN JAKOVČIĆ, IDS-DDI** navodi da su statistike uvijek bitne, statistike su nešto što pokazuje trendove, nešto što se dešava u našem društvu, ali je daleko važniji osjećaj kojega imamo danas živeći u Istri, živeći u Hrvatskoj. Hrvatska je prije nekoliko dana proglašena najsigurnijom zemljom za izlaske, za noćne šetnje, to je velika stvar. Ja mislim da se građani Istre zahvaljujući vašem predanom radu na sigurnosti i življenju u Istri, osjećaju sigurno. Vaše statistike o sigurnosti građana u Istri, u Puli, koje ste iznijeli, 98% ako sam dobro zapamtio, je realnost, i to je dobro za nas koji ovdje živimo, to je dobro za one ljude koji nam dolaze u posjetu, to je dobro pogotovo za našu budućnost, za naše klince, obitelji. Da li ćemo uspjeti to zadržati, ne znam, 3. svjetski rat je na pragu, ako već nije počeo i treba nam ozbiljna sigurnost. Ono što još želim dodati, stjecajem okolnosti jako sam upoznat s time, o dolasku radniku iz drugih zemalja. Za one koji su bijele puti, naši Bosanci, naši Srbijanci, i naši drugi prijatelji, nije tema. Tema su naravno oni koji dolaze iz azijskih zemalja, kojih ima sve više, koji žive zajedno s nama, koje susrećemo i prepoznamo na ulici svaki dan, i to je važno za istaknuti da i tu imamo sporadičnih problema, praktički ih nema. To je još jedna, želim naglasiti, kvaliteta življenja u Istri, što ne dolazi do rasističkih ispada. Može ih biti pojedinačno, kao što su nažalost i teška neka djela, pojedinačna, u četiri zida, ne možete to kontrolirati, ali u ovom slučaju ono



što mogu reći s velikim zadovoljstvom, poznavajući te ljude koji dolaze iz azijskih zemalja, minimalni su rasistički ispadi, to je isto tako nešto što želim posebno naglasiti jer nam je to važno, važno za nas koji ovdje živimo i za one od kojih mnogi od nas žive, a govorim naravno prvenstveno o turistima. Na kraju, želim se nadati da taj treći svjetski rat ipak neće buknuti, krenuo je, to svi vidimo i osjećamo, i da trebamo biti jako oprezni, zato imate moju punu podršku i punu podršku ove skupštine.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje te daje riječ vijećniku Robertu Veleniku, izvolite.

**ROBERT VELENIK, IDS-DDI** pozdravlja sve prisutne, te navodi da nema primjedbi na izlaganje gospodina Klabota, bili ste vrlo jasni i iscrpni, ja ću iskoristiti današnje vaše prisustvo da uputim inicijativu prema MUP-u i vama osobno, bliži se turistička sezona i primjećujemo da se već godinama pojavljuju jedni te isti problemi, konkretno na području Poreštine, to je Limski zaljev, Limski kanal, cesta Poreč-Tar i cesta na Antenalu. Jako puno biciklista dolazi u Istru, mi smo i biciklistička turistička destinacija, oni kreću dosta rano pa sve do kasnih prvih kiša nalaze se tu na našem području, pa moja inicijativa glasi da bi bilo jako zgodno krenuti s marketinškom kampanjom o sigurnosti biciklista u prometu, konkretno da li će to biti neki „billboardi“ u blizini tih opasnih prometnica ili će to biti neka dodatna signalizacija o sigurnosti biciklista, kako ste prije i rekli, svaki izgubljeni život je dragocjeni život, pa to bio ili Istrijan ili naš turist, ne želimo biti nesigurni, kao što je rekao i gospodin Jakovčić. Tu isto tako upućujem i pohvalu, ja osobno, i Ministarstvu unutarnjih poslova i vama na sigurnosti koju pružate Istrijanima i našim gostima i pozivam vas da stvarno prihvatite ovu inicijativu.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje te daje riječ vijećniku Igoru Belasu, izvolite.

**IGOR BELAS, SDP** dobar dan svima, ja bih samo iskoristio izlaganje gospodina Klabota da u ime kluba i u moje osobno ime čestitam i zahvalim radu organa Ministarstva unutarnjih poslova znajući da ne djeluju nekad i rade u optimalnim uvjetima i glede ljudstva i opreme i tehnike, ja se stvarno nadam u tom nekom sljedećem mandatu da će se to popraviti, da će mladi ljudi prepoznati tu časnu službu i da će se mladi prijavljivati za posao redarstvenika i policajca. Ono što je rekao kolega Jakovčić ja bi apsolutno potpisao, čak je rekao puno toga što ja mislim, da statistika je varljiva, ona se radi da bi se pokazali neki trendovi i neke situacije koje jesu, i kako su naručene te same statistike, ali ono što je istaknuo, svi ovdje se nadam se slažemo, da taj osjećaj sigurnosti koji imamo ovdje u Istri nije samo subjektivan nego to je ono što svi mi stvarno osjećamo koji živimo u Istri, konkretno ja i moj grad Pula gdje apsolutno imam taj osjećaj da mogu u bilo koje doba dana normalno, osobno, sa svojom familijom, sa svojim prijateljima hodati, komunicirati, da li je to dan, da li je to noć, nema problema, nema ispada, nema nekog osjećaja straha, to smo sigurno na neki način zaslužni i mi građani Pule i Istre koji prihvaćamo različitost i raznolikost i ljudi koji dolaze u Istru i zato je i osjećaj samih radnika koji rade u Istri takav, osjećaju se sigurno, mnogi planiraju i ostati i dovesti svoje obitelji, a i „feedback“ je od samih turista koji dolaze u našu Istru i uvijek ističu tu sigurnost. Nadam se da će se to nastaviti, mi ćemo tu pripomoći, a evo čestitke još jednom gospodinu Klabotu i njegovim suradnicima.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje te daje riječ vijećnici Ireni Peruško, izvolite.

**IRENA PERUŠKO, IDS-DDI** pozdravlja svih, te navodi da svake godine koristi ovaj trenutak, pa će to učiniti i ove, iako je to sad u ovom trenutku možda jedan od posljednjih u ovom sazivu gdje ću imati priliku zahvaliti vam kao što sam to činila do sada, na velikoj aktivnosti i velikom napretku i iz godine u godinu na izvješćima koja su u ovom statističkom smislu, zadovoljna sam, povoljna za naše građane i županiju. Ono što bi se nadovezala na gospodina Jakovčića koji je dotaknuo jednu ozbiljnu temu, a to je priliv drugih nacija i mnogih naroda koji dolaze truhom za kruhom i na naše područje, jako je važno i na području urbane sigurnosti. Svi moramo kao građani ove županije, jedinice lokalne uprave i samouprave, poraditi na toj integraciji, dati mogućnost da sažive sa prostorom, da mogu čak i naučiti jezik obzirom da su

tržište radne snage i sve te stvari koje u gospodarskom smislu povlače i velike migracije, da ne govorimo o ratovima koji bukne na sve strane, da li oni bili otvorenog ili zatvorenog tipa, ali ljudi jednostavno bježe pred nevoljom, dolaze u naše sigurne prostore, narušavaju našu svakodnevnicu. Imamo tu i ksenofobije, imamo tu i zaziranja, imamo problema, svi mi imamo svoje traume, tim ljudima isto tako trebamo pomoći da nekako na ljudski, najbezbolniji način otvorimo ta vrata i ne možemo to očekivati samo od naše policijske uprave. Ono što predlažem u nekoj budućnosti, nije daleka - tu je, da svi poradimo na načinu prihvaćanja tih stranaca koji ne samo dolaze ovdje legitimno ili nelegitimno, i imaju li ili nemaju dokumente, nego da sažive sa našom kulturom, da naša multikulturalnost zaživi i u tom smislu, i ono što bih voljela još naglasiti i zahvaliti se kao jedan dobar primjer prakse u preventivnom smislu što zaista policijska uprava čini dugi niz godina, jedan lijepi primjer imamo sada, sigurnost i prihvaćenost i neke integracije onog osjećaja kada smo u Domu branitelja sad koncem godine, odnosno početkom, zbog nemilog događaja koji se dogodio u Osnovnoj školi Prečko, odgodili jedan događaj, program „Zaštitimo naše noniče“ koji nije bio samo u smislu jedan „bal“, nego se integrirala jedna dobra socijalizacija gdje su se obratili čelni ljudi, ljudi koji vode ove građane i gdje su se oni osjećali i prihvaćeno i čuli od onih koji to vode i čine da će biti sve u redu, da mogu biti sigurni živeći u svom gradu. Tako pozivam i ostale gradove da s policijskom upravom učine slične stvari, od najnižih malih građana do najstarijih. Hvala još jednom na trudu i našoj sigurnosti.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje te daje riječ županu, izvolite.

**ŽUPAN** ja koristim ovu priliku da se doista od srca zahvalim svim djelatnicama i djelatnicima Policijske uprave istarske, na čelu s načelnikom gospodinom Klabotom, jer ne samo osjećaj sigurnosti naših građana, već i često puta mogu čuti od brojnih posjetitelja koji dolaze iz drugih zemalja koji ističu kako se upravo u našoj Istri osjećaju sigurno, pa čak i sigurnije nego u vlastitim domovima. Stoga, načelniče, čestitam i hvala vam na tome.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje načelniku i Policijskoj upravi istarskoj na vrijednom radu i trudu koji obavljaju za sve nas.

Skupština Istarske županije prima na znanje

#### **INFORMACIJU**

o stanju sigurnosti za 2024. godinu.

#### **Ad-4.**

**Prijedlog Odluke o prihvaćanju Programa razvoja poljoprivrednog i ruralnog razvoja Istarske županije za razdoblje 2023.-2028.**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje riječ doktorici znanosti Smiljani Goreta Ban, iz Instituta za poljoprivredu i turizam u Poreču, da ukratko predstavi ovaj Program, izvolite.

**DR. SC. SMILJANA GORETA BAN** pozdravlja prisutne, zadovoljstvo mi je i čast što danas mogu predstaviti Program razvoja poljoprivrednog i ruralnog razvoja koji je Institut izradio u suradnji s nadležnim Upravnim odjelom Istarske županije, te u koordinaciji i konzultacijama s dionicima poljoprivrednog sektora na cijelom području Istarske županije. Također, provedeno je javno savjetovanje, tako da ja ću vam danas predstaviti taj program. Od podataka koje možete naći u dokumentu, ja sam izvukla zapravo samo dvije tablice, prva tablica nam pokazuje starosnu strukturu nositelja poljoprivrednih gospodarstava i možemo je gledati pozitivno i negativno. Recimo negativno bi bilo da preko 50% nositelja su stariji od 60 godina, što danas možda i nije tako loše jer se životni vijek produžava, ali ono što je jako pozitivno po meni da je 13,7% nositelja ispod 41 godinu, što nam pokazuje da su mlađe generacije ipak zainteresirane za poljoprivredu i da poljoprivredu mogu vidjeti kao svoju djelatnost. Sljedeća tablica koju sam također izdvojila je samodostatnost jer smo u posljednje vrijeme počeli puno

pričati o samodostatnosti. Ako pogledamo samodostatnost za lokalno stanovništvo, onda smo samodostatni u četiri proizvoda, ono što i očekujemo, to je vino, maslinovo ulje, smokva i rajčica, ali to je zato što imamo industrijsku rajčicu u toj statistici, i tu su nam vrlo blizu krumpir i kupus. Ako pogledamo ono što uključuje i turističko tržište, vidimo da nam se tu otvara i jedan veliki prostor, jedan veliki potencijal, i na nama je da ga zapravo iskoristimo. Što se tiče vizije, srednjoročna vizija razvoja istarske poljoprivrede uključuje njezinu samodostatnost, održivost, konkurentnost, ona mora biti pametna i mora biti zelena. To je sve ono što proizlazi i iz niza strateških dokumenata, a ona će dovesti do razvoja Istre kao „bio“ regije, te omogućiti poljoprivrednicima da žive od svog rada jer to je ono što je zapravo važno i doprinijeti će razvoju istarskog identiteta, povećanju kvalitete života i očuvanju prostora. Što se tiče samog programa, imamo tri cilja, a ta tri cilja su dalje podijeljena na podciljeve. Prvi cilj je postizanje prehrambene sigurnosti i održivosti poljoprivredne proizvodnje, zatim povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje, i treći cilj je razvoj ruralne ekonomije i povećanje kvalitete života. Unutar svakog od tih ciljeva smo također razvili nekoliko podciljeva koji se onda dalje razrađuju kroz predložene prioritete, mjere, operativne programe i projekte. Ja ću vam samo kratko pročitati te mjere, a ono što je važno da za svaku mjeru je napravljen cilj mjere, koji su prihvatljivi troškovi, koji su korisnici, indikatori i pravni temelj. Prva mjera je jednokratna potpora za prelazak cjelokupnog gospodarstva na ekološku proizvodnju. To nam je važno, osobito ako uzmemo u obzir da zapravo još uvijek, bez obzira na veliki trud, samo par postotaka ukupne poljoprivredne proizvodnje se odnosi na ekološku. Međutim, ne smijemo zaboraviti ni postojeće ekološke proizvođače jer s obzirom na konkurenciju i na probleme s kojima se nose, treba im kontinuirana potpora. Ono što je također važno i što mislimo da bi pomoglo u stabilizaciji proizvodnje i možda većem broju ljudi koji bi se uključivali u ekološku proizvodnju, je da im se osigura i nekakvo stalno tržište, a to bi bilo uvođenjem eko obroka u vrtiće i škole. S druge strane bi također našu djecu od ranog doba naučili kolika je važnost zdrave prehrane i lokalne proizvodnje. Tu je dalje poticanje mladih poljoprivrednika, vidjeli smo tu kategoriju ispod 41 godine, na njima treba i dalje raditi. Ono s čime se susrećemo svi, to su ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama. To je cijeli niz mjera koji uključuje naravno i na razini gospodarstva, ali uključuje i uvođenje novih tehnologija i korištenja navodnjavanja i sve ostalo. Vječna tema je naravno okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta, o tome pričamo stalno i o tome ćemo sigurno još dugo pričati, ali ne znači da na tome ne treba kontinuirano raditi. Dalje, potpora razvoju stočarske proizvodnje kao naše primarne proizvodnje, međutim ova potpora naravno uključuje i nadogradnju, odnosno kao aktivnosti su prihvatljive i opremanje klaonica, skladišta i slično. Potpora razvoju pčelarske proizvodnje također uključuje i primarnu proizvodnju i kasnije preradu. Povrčarsku i voćarsku proizvodnju također uključuje sve, osobito je važna ta povrčarska i voćarska proizvodnja jer na neki način ona puno više zaostaje nego što se to događa kod maslinarstva recimo i vinogradarstva. Ono što je važno za proizvođača, to je da svojim proizvodima daju dodatnu vrijednost, jer dodatna vrijednost njima osigurava onda i veći prihod i veći profit proizvođača, tako da je nužno ulaganje u opremu i preradu. Posebno trebamo voditi računa o autohtonim pasminama u stočarstvu, kao što je napravljeno za istarsko govedo i za kozu i za ovcu i za istarskog magarca, treba nastaviti s tim programom mjera. Sljedeće je postavljanje sustava za navodnjavanje, sad s ovim projektima navodnjavanja nužno je da se oni koriste i potrebno je omogućiti poljoprivrednicima da dođu do sredstava koja će im zapravo omogućiti korištenje tih postojećih sustava jer protiv klimatskih promjena se moramo boriti znanjem, a ne možemo se boriti plesom na kiši. Zatim to je promocija poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Mi znamo da možemo imati najbolji proizvod, ali ako za njega nitko ne zna i ako ga ne znamo predstaviti kako treba, nažalost ostatak će samo u našem gospodarstvu. Uspostava kratkih opskrbnih lanaca, o tome također puno slušamo i na tome treba intenzivno raditi, osobito za istarsku poljoprivredu koja se velikim dijelom može osloniti na prodaju baš na kućnom pragu, ali i na prodaju na lokalnom tržištu. Pokretanje dopunskih djelatnosti kako bi se poljoprivrednicima omogućilo da stvarno izvuku maksimum iz svoje djelatnosti i kako bi im se omogućilo da zapravo zarađuju na svom vlastitom pragu. Nužno je osnivanje zadruga i proizvođačkih organizacija, ne radi toga da bi se išlo u nekakav veliki izvoz, nego da bismo se uspjeli oduprijeti globalnim trendovima jer je globalno tržište tu kod nas, prema tome naši

proizvođači moraju se boriti na svom vlastitom tržištu. Postavljanje solarnih panela na objekte je naravno vezano i uz strategiju i uz probleme s električnom energijom i sa opskrbom, ali opet pruža proizvođačima jedan dodatni izvor prihoda. I na kraju, zadnja mjera je zapravo potpora stručno-znanstvenim istraživanjima koja moraju biti vezana uz ovo podneblje, probleme ovog podneblja, jer naše probleme neće rješavati naravno nitko sa strane. Također su isplanirani i operativni programi, oni se opet vežu na sve ovo što smo nabrojali kroz mjere, uključuju i bio regiju i ekološku proizvodnju i stočarstvo i povrćarstvo, zatim ljekovito i aromatično bilje, te naravno za prilagodbu i ublažavanje posljedica klimatskih promjena, oni će biti naravno razvijeni za jedno duže razdoblje kako bi imali i dužu primjenu. I za kraj su tu razvojni projekti koji na neki način obuhvaćaju horizontalno sve ove mjere. Naravno da oni ne podrazumijevaju osnivanje nečeg novog, nego mogu postojati samo kao centri koji će udruživati različite ustanove na području županije. Zahvaljujem na pažnji.

**POTPREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje, otvara raspravu po klubovima, zatim pojedinačnu raspravu, vijećnik Ivan Jakovčić, izvolite.

**IVAN JAKOVČIĆ, IDS-DDI** obraćam vam se kao ekološki seljak ili poljoprivrednik jer mojih 600, 700 maslina su u ekološkom uzgoju već 10 godina i više, i obraćam vam se kao čuvar istarskog crvenog češnjaka, ali koliko god je sve ovo što ste naveli sjajno, i dobro je, dobro ste to odradili i pripremili, ja imam ključnu molbu da institut napokon krene u vlastito certificiranje za biološku poljoprivredu. Ja moram platiti svaki kilometar onoga koji dolazi u moj maslinik, iz Međimurja na primjer, mislim da ima još dvije, tri agencije možda bliže Zagrebu, a mi u Istri nemamo našu agenciju. Ja sam molio, institut je idealan jer ima kadra, idealan za tako nešto, samo se mora certificirati. Znači, izradili ste dobru strategiju razvoja poljoprivrede Istre, ali sintagmu „Istra bio regija“ sam ja izbacio kad sam bio u Europskom parlamentu, to je bila moja ideja, drago mi je da ste nastavili s time, ali dajte ajmo stvoriti alate, pretpostavke, da to delamo mi sami. Stručnih ljudi ima svugdje po svijetu, ali naš institut je dobro opremljen i ima odličan kadar, ali fali ta karika ako zaista želimo da Istra bude „bio“ regija. Što se tiče marketinga i tržišta, znamo i sami da Austrijanci pa i Nijemci itekako vole „bio“ proizvode. Naravno, i mi volimo „bio“ proizvode, ali sada govorimo o izvozu, marketingu, i tako dalje. Ajmo to probati napraviti, ali bez da institut zaista učini u vlastitoj kući prvi korak, neće nam biti jednostavno. I zato sam da zaista omogućimo našim poljoprivrednicima da što brže dobivaju certifikate, da što više brinu o našoj zemlji, naročito kada govorimo o onim proizvodima kao što je voće i povrće. Navodnjavanje, napravljeno je niz koraka naprijed, to je naravno pretpostavka, ali ja još uvijek mislim da čitav naš imidž trebamo graditi prvenstveno na vinogradarstvu, vinarstvu i proizvodnji maslinovog ulja, tu moramo biti svjetski prvaci i jesmo svjetski prvaci. Uostalom, imamo voće i povrće, treba nam naravno za prehranu, ali ja ne bih inzistirao previše na tome, u smislu osim ako je nešto autohtono kao što je taj istrijanski crveni češnjak ili boškarin. Znate, kad sam lansirao ideju ajmo jesti boškarina, poludili su, poludili su na mene. Ja sam rekao gledajte, bilo ih je 40 kad smo počeli program spašavanja boškarina, došli smo na jedno 400-500, i svaki dan zahtjeva sve više za subvencijom na račun Istarske županije jer smo mi subvencionirali boškarine i to više nije bilo izdrživo u proračunu. Onda smo napravili varijantu da pola plaća općina/grad, pola županija, ali opet, došli smo na milijar, danas ih ima forši dva milijara. Zato je upravo tržište to koje je omogućilo rast grla boškarina jer je meso odlično za ishranu. U tom kontekstu imamo niz tema o kojima možemo zajednički raspravljati, imidž Istre je sjajan kad govorimo o poljoprivredi, definitivno smo sigurno najprestižnija regija po tom pitanju u Hrvatskoj sa proizvodima i ljudima koje imamo i s Institutom kojega imamo, ali dajte krenite u certifikaciju da postanete i vi institucija koja može izdavati bio certifikate.

**POTPREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje te daje riječ Smiljani Goreta Ban, izvolite.

**DR. SC. SMILJANA GORETA BAN** zahvaljuje na komentaru i navodi da može samo pozdraviti taj prijedlog da se institut certificira također za provođenje nadzora u ekološkoj proizvodnji. Institut to do sada nije napravio jer zapravo na neki način mi pokušavamo ne konkurirati privatnom sektoru tamo gdje postoje privatni sektori i gdje postoji nekakva

mogućnost da ljudi dodatno imaju svoje plaće, zarađuju i tako dalje. Ali što se toga tiče, institut se sigurno može certificirati i poduzeti te korake jer postoji interes na području županije za takvim nečim. Hvala.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zatvara raspravu i daje točku na glasanje.  
Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

### **ODLUKU**

o prihvaćanju Programa razvoja poljoprivrednog i ruralnog razvoja Istarske županije za razdoblje 2023.-2028.

#### **Ad-5.**

### **Prijedlog Odluke o prihvaćanju Programa razvoja lovstva i šumarstva Istarske županije za razdoblje 2023. – 2028.**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** poziva dr. sc. Andreu Rezić s Agronomskog fakulteta u Zagrebu da održi prezentaciju za ovu točku dnevnog reda.

**DR. SC. ANDREA REZIĆ** pozdravlja sve prisutne i izlaže tučku putem power point prezentacije. Nositelj izrade ovog Programa razvoja lovstva i šumarstva Istarske županije za razdoblje 2023.-2028. je Agronomski fakultet. Uz mene tu je sudjelovao tim ljudi koji su također zaposleni na Agronomskom fakultetu.

Što se tiče izvora podataka koji su korišteni za ovaj Program, koristili smo podatke Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Hrvatskog lovačkog saveza, Hrvatskog kinološkog saveza, Državnog hidrometeorološkog zavoda, Hrvatskih šuma, podatke Ministarstva unutarnjih poslova uz korištenje raznih zakona i pravilnika i Plana razvoja IŽ.

Što se tiče lovstva u Istarskoj županiji, imamo 46 lovišta od čega je 8 državnih a ukupna površina je 2.798 km<sup>2</sup>. Utvrđeno je 38 lovačkih društava i udruga u kojima je aktivno 3837 članova. Zakon o lovstvu predviđa podjelu divljači na krupnu i sitnu te u skladu s tim napravili smo podjelu koju možete vidjeti u grafovima. Imamo u matičnom fondu krupne divljači najzastupljeniju srnu običnu a divljač je u stalnom porastu u razdoblju 2018.-2023. Uz srnu običnu zastupljen je i jelen obični, svinja divlja, muflon i u manjem dijelu jelen lopatar, jelen aksis i divokoza. Što se tiče matičnog fonda sitne pernate divljači, u Istarskoj županiji isto se bilježi porast. Najzastupljenija je prepelica pućpura, fazan, golub divlji, razne vrste pataka, guska divlja i razna druga pernata divljač. Kod matičnog fonda sitne dlakave divljači također je zabilježen porast vrsta. Najzastupljenija sitna dlakava divljač je zec obični, nakon njega slijede predatori, kuna bjelica, jazavac, lisica, tvor, čagalj i također jedna od zaštićenih vrsta, divlja mačka.

Na osnovu swot analize i Plana razvoja Istarske županije za razdoblje 2022.-2027. godine te na osnovu drugih dokumenata, razvili smo 3 strateška cilja. Prvi cilj je jačanje konkurentnosti lovstva kao poljoprivredno-prehrambenog sektora. Cilj broj 2 je povezivanje lovstva s turističkim sektorom i razvoj lovno-turističke ponude. Strateški cilj 3. je kvalitetno i održivo lovno gospodarstvo.

Bitno je spomenuti da smo u sklopu razvoja lovstva odredili analizu uzgoja autohtonih pasmina pasa. Za istarskog kratkodlakog goniča i istarskog oštrodlakog goniča smatramo da se trebaju osigurati neki poticaji i promovirati uzgoj autohtonih pasmina pasa. Zabilježili smo na osnovu podataka iz Hrvatskog lovačkog saveza i Hrvatskog kinološkog saveza da je broj legla istarskog oštrodlakog psa u padu. Što se tiče samih strateških ciljeva, tu smo razvili razne mjere kojima bi se doprinijelo boljem razvoju lovstva na području IŽ.

Ukupna površina šuma i šumskih zemljišta u Istarskoj županiji iznosi 130 tisuća hektara što čini 46,2 posto od ukupne površine Istarske županije. Privatno vlasništvo 76 tisuća ha ili 59 posto, a u državnom vlasništvu je 53 tisuće ha ili 41 posto. U upisnik šumoposjednika upisano

je 72 privatna šumoposjednika s površinom od 1004 hektara ili 1,35 posto od ukupne površine Istarske županije. Ukupna drvena zaliha šuma iznosi 8,8 milijuna m<sup>3</sup>.

Najzastupljenija vrsta drveća je hrast cer, slijedi hrast medunac, crni bor, obična bukva, ostala tvrda bjelogorica, alepski bor, crni grab, bagrem, hrast crnika i poljski jasen.

Kolege sa Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u sklopu ovog Programa razvoja koristili su podatke s meteorološke postaje Butonega i Pazin za submediteransku vegetacijsku zonu te meteorološke postaje Poreč, Rovinj, Pula za eumediteransku vegetacijsku zonu za razdoblje 1980.-2022. Utvrđena je dobra vitalnost stabala hrasta medunca i alepskog bora s malim mortalitetom stabala.

Što se tiče gospodarske i općekorisne vrijednosti šuma ukupna vrijednost šuma iznosi 280 milijuna eura dok je vrijednost općekorisnih funkcija šuma u pravilu višestruko veća.

Općekorisne funkcije šuma su zaštita tla, prometnica i drugih objekata od erozije, bujica i poplava, utjecaj na vodni režim i kvalitetu voda, utjecaj na plodnost tla i poljodjelsku proizvodnju, utjecaj na klimu i ublažavanje posljedica klimatskih promjena, zaštita i unapređenje čovjekova okoliša, stvaranje kisika, ponora ugljika i pročišćavanja atmosfere, rekreativna, turistička i zdravstvena funkcija, stvaranje povoljnih uvjeta za divljač i ostalu faunu, utjecaj zaštitnih šuma i šuma posebne namjene na bioraznolikost.

Zahvaljujući šumama godišnje uklanjanje ugljika iznosi 52.000 tona ugljika. Gospodarske funkcije šuma su proizvodnja drvnih šumskih proizvoda, proizvodnja šumskog reproduktivnog materijala i proizvodnja nedrvnih šumskih proizvoda (npr. tartufi). Kolege sa Šumarskog fakulteta utvrdili su viziju za poboljšanje šumarstva a to je poboljšanje općekorisnih i gospodarskih vrijednosti šuma na području Istarske županije uz očuvanje bioraznolikosti.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima, potom pojedinačnu, gospodin Jakovčić izvolite.

**IVAN JAKOVČIĆ, IDS-DDI** navodi da ključni problem lovstva su divlje svinje odnosno njihov ne izlov. Znete koliko su pametne divlje svinje? Najprije pojedu muškat a tek onda malvaziju jer im je muškat bolji. Čak toliko znaju razlikovati grožđe. Na Bujštini poljoprivrednici imaju ozbiljnih problema. Zagradi sve što trebaju zagradi i pastire koje moraju imati je ipak nepotreban trošak ako bismo dozvolili veći izlov divljih svinja. Na kraju krajeva očito ih prije nije bilo toliko. Rješavalo se to na drugi način. Čitao sam nedavno da su po Puli šetale divlje svinje. To je jedna tema koju trebamo definitivno početo ozbiljno rješavati. Ne jednom, sam skoro naletio na divlju svinju na cesti, ispod Buja i onda kraj Završja, općina Grožnjan. Molim da se i to uvrsti u nekakav program lovstva i da vidimo što treba napraviti.

Što se tiče šumarstva, ponovno Bujština odnosno zona B. Imamo isto Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva, a Hrvatske šume sve livade i pašnjake gdje je jedno stabalce pretvaraju u šumsko zemljište i ne može se koristiti za poljoprivredne svrhe odnosno ne može se kupiti kao poljoprivredno zemljište i ne može se proizvoditi. Sve je to zbog objektivnih činjenica da su ljudi otišli iz tih krajeva i naravno, pokoje stablo je i naraslo, ali u katastru ćete još uvijek naći da piše livada, pašnjaci. Potom Hrvatske šume izlaze na teren i kažu ne, ne, to su šume. Time sprječavaju razvoj poljoprivrede upravo u onim najruralnijim dijelovima Istre gdje i dan danas živi manji broj ljudi.

Ne znam jeste li spominjali ribarstvo, jedna invazivna vrsta je prisutna u Jadranu, plavi rak. To je ozbiljan problem i molim ako je i to uključeno da se isto tako posebno naglasi potreba izlova plavog raka da nam ne uništi naša autohtona živa bića u sjevernom Jadranu.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje riječ vijećnici Ireni Peruško, izvolite.

**IRENA PERUŠKO, IDS-DDI** navodi da se nada da ovaj Program sadrži obvezu gradova koje je naložilo ovo isto Ministarstvo, koje je spustilo na desetogodišnje izlučivanje i zaštitu divljači. Problem divljih svinja, prvenstveno, ono što se dešava na terenu je da vam izlaze ekipe u vrijeme lovne godine i oni ne izlučuju u smislu ubijanja svinja nego vam oni protjeruju svinje iz pojedinih staništa u kojima su naseljeni. To što se desilo na terenu smo i mi malo krivi. Naša gradnja i obrađivanje zemljišta, apartmani i naše kuće poremetile su njihovo prirodno stanište.

Smisao programa koje financiraju jedinice lokalne samouprave i uprave bazira se na programu koje je donijelo to isto Ministarstvo i koje je zadužilo lovnik na području IŽ da u suradnji s lovačkim društvima zajedno rade na zaštiti divljih svinja. Nije mi jasno ni odakle podatci s obzirom da i sama radim na tom programu zaštite divljači i nisu mi jasni podatci koji su ovdje danas podneseni. Znam da u godinu dana, u 2 navrata u etapama kad se izlovljava s javnih površina koje su urbane i naseljene podatci su stotinu divljači, konkretno divljih svinja je nešto malo izginulo u prometu ostalo prirodnom smrću a izuzetno malo toga izlučeno na lovački agresivni način.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zatvara raspravu i poziva predlagača da se očituje.

**GRACIANO PREKALJ** pozdravlja svih te navodi da obzirom da je pitanje uglavnom išlo u smjeru divljih svinja ističe da je činjenica da je i sam već 25 godina predsjednik lovačkog saveza Istarske županije te da u Istri postoji 38 lovačkih udruga koje gospodare s tim zajedničkim lovištima i postoji 4000 lovaca koji vrlo aktivno sudjeluju u svim lovnim aktivnostima. U Istarskoj županiji 26 gradova i općina napravilo je Program zaštite divljači te su napravljena još tri Programa za Natura Histricu, Zračnu luku Pula i nacionalni park Brijuni. Svaki taj Program provode ovlaštene osobe koje su dobile odobrenje da mogu provodi Program, a u najčešćem broju slučajeva ga provode lovo ovlaštenici odnosno lovačke udruge koje imaju u zakupu lovišta u okolnom području. Što se tiče problematike divljih svinja od 2018. godine kada su odlukom Ministarstva uvedene mjere pojačanog odstrjela s obzirom na tadašnju realnu mogućnost pojave afričke svinjske kuge koja se prošle godine pojavila u Republici Hrvatskoj i prije nekoliko dana se ponovno pojavila u Vukovarsko – srijemskoj županiji. Postoji uredba kojom nije limitiran odstrjel broja divljih svinja nego se može izvršiti odstrjel do 10% biološkog minimuma. Taj biološki minimum su zapravo podaci iz lovno gospodarskih osnova koji su dobiveni na temelju Pravilnika o bonitiranju lovišta. Očito je da su svi ti podaci zastarjeli i da je relativno mali broj divljih svinja u gospodarskim osnovama, a na bazi toga se je do 2018. godine organizira i odstrjel koji je bio moguć lovno gospodarskim osnovama i Programima zaštite divljači. Činjenica je da se problemom pojave divljači u urbanim sredinama bavimo već duži niz godina. Postoji zakonska nemogućnost da se 100 metara od naselja za naselja do 10.000 stanovnika i 300 metara za naselja preko 10.000 stanovnika ne mogu odvijati lovne aktivnosti, dakle ne može se koristiti lovačko oružje. Točno je da su divlje svinje toliko pametne da su u tim područjima zaštićene. S druge strane imamo pojavu da upravo u tim mjestima zbog neaktivnosti i neodržavanja šumskih ili poljoprivrednih površina divlje svinje tamo obitavaju, tamo se legu i bilo kakva druga aktivnost koja se provodi istjerivanjem zapravo je neefikasna zbog činjenice da svi mi, pa tako i divlje svinje idemo tamo gdje smo rođeni. Ako su tamo izležene, koliko god ih vi istjerujete one se vraćaju na isto mjesto. Što se tiče da su srne kao krupna divljač bezazlene, ne bih baš rekao da je to istina zbog činjenice da na području Istarske županije se godišnje dogodi preko 700 naleta vozila na divljač. Konkretno, prošle godine ih je bilo 715, od kojih je skoro 500 bilo na srneću divljač. Štete su ogromne te zbog činjenice da se u Hrvatskoj nažalost ne provode propisi kao što se provode u našim susjednim zemljama gdje ako vozač nema osiguranje onda sam snosi štetu. U Hrvatskoj su osiguravajuća društva još od 2015. godine postigla mogućnost da regresnim zahtjevom traže od lovo ovlaštenika ili lovačkih udruga naknadu svih šteta. Iznosi su ogromni, 01. lipnja 2022. godine Ministarstvo poljoprivrede je napravilo Sporazum sa Hrvatskim lovačkim savezom gdje snosi sve štete ako nije prekršen Zakon o brzini kretanja, ako je na licu mjesta došao lovo ovlaštenik i utvrdio da je tamo nađena divljač. Do sada je na razini Republike Hrvatske isplaćeno preko 15 milijuna eura vrijednosti takvih šteta te se sve više povećavaju. Od tih 715, 91 nalet je bio sa stranim državljanima. Niti jedan nije tražio naknadu štete, a to znači da bi i u Republici Hrvatskoj trebalo napraviti da vrijede isti europski propisi da ako netko nije osiguran sam snosi štetu. Što se tiče Programa, nisu sve općine i gradovi napravili Programe, a imamo i primjere gdje je napravljen ali se ne provodi. Mislim da bi trebalo promijeniti hrvatske propise i da je nepotrebno raditi dodatni trošak za izradu i provedbu Programa već da bi trebalo educirati lovo ovlaštenike koji će provoditi aktivnosti vezane za

urbanu divljač i sve ostalo što je potrebno da bi se smanjio broj takvih dolazaka u gradske sredine.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zatvara raspravu i daje točku na glasanje.  
Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

#### **ODLUKU**

o prihvaćanju Programa razvoja lovstva i šumarstva Istarske županije za razdoblje 2023. – 2028.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** predlaže vijećnicima da se sjednica nastavi bez uvodnih obrazloženja. Svi su suglasni.  
Navodi da slijedećih 5 točaka su vezane za sustav javnog navodnjavanja. Postavlja pitanje vijećnicima jesu li suglasni da se objedini rasprava za te točke? Svi su suglasni.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima, potom i pojedinačnu raspravu. Kako nema prijavljenih zatvara raspravu i daje točku na glasanje.

#### **Ad.-6.**

**Prijedlog Odluke o prihvaćanju Višegodišnjeg programa gradnje sustava javnih navodnjavanja u Istarskoj županiji za razdoblje do 2030. godine**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje točku na glasanje.  
Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

#### **ODLUKU**

o prihvaćanju Višegodišnjeg programa gradnje sustava javnih navodnjavanja u Istarskoj županiji za razdoblje do 2030. godine

#### **Ad.-7.**

**Prijedlog Odluke o prihvaćanju Programa održavanja Sustava javnog navodnjavanja Valtura za 2025. godinu**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje točku na glasanje.  
Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

#### **ODLUKU**

o prihvaćanju Programa održavanja Sustava javnog navodnjavanja Valtura za 2025. godinu

#### **Ad.-8.**

**Prijedlog Odluke o visini i obvezi plaćanja naknade za navodnjavanje za Sustav javnog navodnjavanja Valtura za 2025. godinu**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje točku na glasanje.  
Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

#### **ODLUKU**

o visini i obvezi plaćanja naknade za navodnjavanje za Sustav javnog navodnjavanja Valtura za 2025. godinu

#### **Ad.-9.**

**Prijedlog Odluke o prihvaćanju Programa održavanja Sustava javnog navodnjavanja Červar Porat – Bašarinka za 2025. godinu**



**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje točku na glasanje.  
Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

**ODLUKU**

o prihvaćanju Programa održavanja Sustava javnog navodnjavanja Červar Porat –  
Bašarinka za 2025. godinu

**Ad.-10.**

**Prijedlog Odluke o visini i obvezi plaćanja naknade za navodnjavanje za Sustav  
javnog navodnjavanja Červar Porat – Bašarinka za 2025. godinu**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zatvara raspravu i daje točku na glasanje.  
Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

**ODLUKU**

o visini i obvezi plaćanja naknade za navodnjavanje za Sustav javnog navodnjavanja Červar  
Porat – Bašarinka za 2025. godinu

**Ad.-11.**

**Zaključak o davanju suglasnosti Županijskog lučkog upravni Pula Autorità portuale  
regionale di Pola na potpisivanje Ugovora o kreditom zaduženju kod HBOR-a**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima potom i pojedinačnu raspravu,  
kako nema prijavljenih zatvara raspravu i daje točku na glasanje.  
Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, sa 22 glasa ZA i 4 PROTIV donosi

**ZAKLJUČAK**

o davanju suglasnosti Županijskog lučkog upravni Pula Autorità portuale regionale di Pola  
na potpisivanje Ugovora o kreditom zaduženju kod HBOR-a

**Ad.-12.**

**Prijedlog Odluke o davanju suglasnosti na Odluku o donošenju Pravilnika o radu  
Doma za starije osobe Novigrad – Casa per i anziani Cittanova**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima, potom i pojedinačnu, kako  
nema prijavljenih zatvara raspravu i daje točku na glasanje.  
Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

**ODLUKU**

o davanju suglasnosti na Odluku o donošenju Pravilnika o radu Doma za starije osobe  
Novigrad – Casa per i anziani Cittanova

**Ad.-13.**

**Prijedlog Odluke o davanju suglasnosti na Odluku o donošenju Pravilnika o radu  
Doma za starije osobe Raša**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima, potom i pojedinačnu, kako  
nema prijavljenih zatvara raspravu i daje točku na glasanje.  
Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

**ODLUKU**

o davanju suglasnosti na Odluku o donošenju Pravilnika o radu Doma za starije osobe Raša

**Ad.-14.**

**Prijedlog Odluke o davanju suglasnosti na Odluku o donošenju Pravilnika o radu Doma za starije osobe „Domenico Pergolis“ Rovinj – Casa per anziani „Domenico Pergolis“ Rovigno**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima, potom i pojedinačnu, kako nema prijavljenih zatvara raspravu i daje točku na glasanje.  
Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

**ODLUKU**

o davanju suglasnosti na Odluku o donošenju Pravilnika o radu Doma za starije osobe „Domenico Pergolis“ Rovinj – Casa per anziani „Domenico Pergolis“ Rovigno

**Ad.-15.**

**Prijedlog Odluke o davanju suglasnosti na Odluku o donošenju Pravilnika o radu Doma za starije osobe Alfredo Štiglić, Pula – Casa per anziani Alfredo Štiglić, Pola**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima, potom i pojedinačnu, kako nema prijavljenih zatvara raspravu i daje točku na glasanje.  
Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

**ODLUKU**

o davanju suglasnosti na Odluku o donošenju Pravilnika o radu Doma za starije osobe Alfredo Štiglić, Pula – Casa per anziani Alfredo Štiglić, Pola

**Ad.-16.**

**Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Izvješća o ugovorima o koncesijama i radu koncesionara za 2024. godinu**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima, potom i pojedinačnu, kako nema prijavljenih zatvara raspravu i daje točku na glasanje.  
Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

**ZAKLJUČAK**

o prihvaćanju Izvješća o ugovorima o koncesijama i radu koncesionara za 2024. godinu

**Ad.-17.**

**Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Godišnje analize stanja sustava civilne zaštite na području Istarske županije za 2024. godinu**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** navodi da je prisutan i Denis Stipanov, voditelj sustava Civilne zaštite Istarske županije.  
Otvara raspravu po klubovima, vijećnik Kalac, izvolite.

**RENATO KALAC u ime kluba MOŽEMO!** ističe da dozvoljava sebi da se pomalo razumije u ovu problematiku civilne zaštite koja je ponekad predmet sa strane, ali u situaciji velike nesreće i katastrofe može biti vrlo značajna. Pred nama je jedan dokument koji se zove Analiza stanja sustava civilne zaštite u 2024. godini, a njegova temeljna zadaća je analizirati sustav civilne zaštite na području cijele Istarske županije i stvoriti uvjete da se donese dokument koji se zove Plan razvoja sustava civilne zaštite za 2025. godinu, a on je upravo na javnoj raspravi pa se može i pročitati. Zašto ću kod ovog dokumenta biti suzdržan, naime četiri su važna dokumenta u cjelokupnom sustavu civilne zaštite pri čemu uvijek treba imati na umu da se sustav temelji na principu supsidijarnosti, dakle nesreća se rješava prioritarno tamo gdje je i nastala, u gradu i općini. Županija je viša hijerarhijska razina i u principu pomaže u

rješavanju velikih nesreća i katastrofa kada jedinica samouprave to ne može učiniti sama. Ono što meni u ovom dokumentu predstavlja nepoznanicu je zapravo stvarno stanje sustava civilne zaštite na području Istarske županije. Veliki broj ovdje opisanih stvari stoje, da se razumijemo i nisu problematične. Međutim, ono što po meni nedostaje je odgovoriti jasno i glasno na pitanje da li je taj operativni tim Crvenog križa županijski tim ili je to operativni tim gradova i općina izvučen pa pretvoren u županijski. Što to znači, da li je to onaj tim interventni iz Buja, odnosno Bujštine ubačen u taj tim pa smo duplicirali kapacitete ili ne. Kod gorske službe spašavanja se navodi kako imaju odlična prijevozna sredstva, kako je to sve u najboljem redu, međutim činjenica je da dio pripadnika gorske službe spašavanja jesu i pripadnici nekih drugih temeljnih operativnih snaga sustava civilne zaštite što ne bi smjelo biti. Na prošloj sjednici tražili smo pomoć amandmanu za praktički unaprjeđenje voznog parka gorske službe spašavanja, a ovdje sada čitamo kako je to sve u najboljem redu. Ono što me najviše muči je zapravo stanje pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite. Naša procjena rizika u Istarskoj županije donesena je 2023. godine te smo je mi kao Skupština usvojili i ona sama po sebi nije problematična, dobra je. Ta procjena rizika koja je temelj za izradu Plana djelovanja ali i temelj za izradu odluke o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite koji je također donosi Skupština zapravo je ta procjena rizika rekla da nećemo razvijati postrojbe civilne zaštite više u Istarskoj županiji. Znae da smo unatrag 6 godina imali 80 postrojbi civilne zaštite od čega samo u županiji kao županiji 3 postrojbe sa 150 pripadnika odnosno 1992 pripadnika u Istarskoj županiji. Procjena je rekla da to više nećemo raditi, dakle, stručni tim koji je radio procjenu je rekao da to više nećemo imati već da ćemo imati nekakav supstitut. Taj supstitut su pravne osobe i udruge građana. U ovom materijalu su odrađene tri ili četiri pravne osobe i to Istarski vodovod, Pulski vodovod i Vodovod Labin. To su pravne osobe koje trebaju biti zadužene jedino i isključivo za osiguranje snabdijevanja pitkom vodom u svim mogućim uvjetima te su to pravne osobe koje su obveznici izrade operativnih planova jer posjeduju opasne stvari. Nadalje, odrađena je Bina Istra, speleološki savez Istarske županije kao udruga građana, ronilački i lovački savez. Ono što mi se čini malo nelogičnim, u odluci o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite lovačkog saveza nema. On, odlukom ove Skupštine nije sastavni dio. Nisu obrađene primjerice pravne osobe kao što su Vodoprivreda Buzet koja ima važnu ulogu u zaštiti od poplava ali ima i veliku i snažnu mehanizaciju te veliki dio ljudstva koji može značajno doprinijeti sprječavanju od poplava ali i potresa ili nekih drugih velikih nesreća. Nema ovdje niti jedne pravne osobe koja će osigurati smještajne kapacitete iako je u procjeni rizika u Zaključku rečeno da se taj dio priče mora riješiti. Nema također ni Istarskih cesti koje raspolažu značajnim kapacitetom za djelovanje u ekstremnim vremenskim uvjetima, a naročito zimskim. Vrlo su uspješni i kvalitetni međutim ovdje nisu obrađeni. Želim da se shvati, da prvo trebamo u Plan razvoja odnosno analizu stanja uvesti obvezu da se izmijeni i dopuni odluka o određivanju pravnih osoba jer ona bi po sili zakona trebali biti mijenjana. Ako smo mijenjali procjenu onda moramo prilagoditi i planu djelovanja pravnih osoba i biti sigurni da će se taj dio priče izvršiti. Zašto promjena, opća bolnica Pula više nije županijska bolnica te ona kao takva više ne bi trebala biti pravna osoba od interesa za sustav civilne zaštite jer je to državna institucija. Lovачki savez, nemam ništa protiv da bude ali onda treba biti definirano odlukom i druga stvar po novom Zakonu moramo jasno definirati zadaće svim pravnim osobama. Za kraj navodi da imamo smjernice kojima je istekao rok te da su u Republici Hrvatskoj na snazi smjernice od 2023. godine.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara pojedinačnu raspravu, vijećnik Jakovčić izvolite.

**IVAN JAKOVČIĆ, IDS-DDI** navodi kako je ponukan ovim istupom ponovno se javiti jer na ovakav način govoriti o našem sustavu civilne zaštite, indirektno vatrogastvu, bolnici i lovcima nije korektno. Postoji jasna hijerarhija funkcioniranja civilne zaštite. Čudi me da gospodin to ne zna, jer znam da je blizak tom sektoru, čak bliži nego ja. Kako sam ljubitelj istine u svakom trenutku želim jasno naglasiti da naš sustav civilne zaštite u Istri piramidalno funkcionira odlično, općine i gradovi rade svoje Programe i preuzimaju svoje obveze i one uvrštavaju u svoje Programe sve ono o čemu je gospodin govorio. Prisjetimo se poplava, požara, prisjetimo se covida. Sjetite se kako smo to odradili. Sjajno. A tko je za to zaslužan. Pa ljudi koji vode

naše sustave. Covid je bio velika prijetnja, danas su neki novi virusi u Aziji koji će možda opet doći i ovdje. Ljudi ponovno umiru od raznih virusa ali naš se sustav pokazao efikasnim i zato ga želim i dalje podržati ovakav kakav je jer nam osigurava sigurniji život u Istarskoj županiji. Hvala svima onima koji su sastavni dio, profesionalno ili volonterski sustava civilne zaštite ukupne obrane mnogih vatrogasaca koji su volonteri koji odlaze čak i u druge dijelove Hrvatske pomagati kada je to potrebno. Imamo se čime ponositi. Hvala svima njima što čine za nas.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje riječ vijećniku Renatu Kalcu, izvolite.

**RENATO KALAC, MOŽEMO!** navodi da se ispričava ali da on ni u jednoj riječi nije popljuvao sustav civilne zaštite u Istarskoj županiji. Dapače, navodi da jako dobro poznaje sustav i misli da je dobar, međutim iz ove analize se to ne može detaljno utvrditi te je to bila poanta moga nastupa sa željom da dodatno unaprijedimo taj sustav. Nisam se referirao na sustav nego na trenutnu analizu stanja sustava. Nemojmo se molim Vas prisjećati poplava iz 2010. godine na području Umaga ili na području Pule, Fažane i Valbandona jer je tadašnja poplava odnesla negdje oko 110 milijuna kuna štete za grad Umag, a negdje oko 70 milijuna kuna štete za općinu Fažana i probleme u napuštanju teritorija Istre od strane turista. Hvala lijepa.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** kako nema prijavljenih zatvara raspravu i daje riječ predlagatelju.

**DENIS STIPANOV** svih pozdravlja i navodi kako bi želio reći par riječi gospodinu vijećniku. Što se tiče godišnje analize koja je sada ispred Vas, to je analiza za 2024. godinu te je ona bazirana na izvješćima operativnih snaga, pravnih osoba i udruga ali svaki grad i općina u županiji ima obvezu izraditi godišnju analizu stanja i upravo su oni na svom području izvršili analizu stanja. Neću ići u detalje godišnje analize, slažem se da bi možda trebalo nadopuniti sa dijelovima kao što su recimo Fils, gospodin Kalac je to spomenuo, mada ne znam jer oni su samo napisali rečenicu da nisu imali nikakve situacije u zaštiti i spašavanju. Što se tiče smjernica, tu bi samo htio informirati gospodina vijećnika da je država, odnosno ministar unutarnjih poslova donio odluku u drugom mjesecu 2024. godine o usvajanju državnih smjernica koje su bile u 12. mjesecu 2023. godine gotove. To je isključivo za državnu procjenu, ne za županije, gradove i općine jer do dana današnjeg nije izašla metodologija za izradu novih procjena. U novom prijedlogu Zakona ukidaju se gradske i općinske procjene, ostaje županija koju će raditi ravnateljica civilne zaštite u suradnji s Istarskom županijom, ističe da je to prijedlog. Po tome vidite da je informacija za smjernice kriva.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje točku na glasanje.

Skupština Istarske županije sa 25 glasova ZA i 4 SUZDRŽANIH donosi

#### **ZAKLJUČAK**

o prihvatanju Godišnje analize stanja sustava civilne zaštite na području Istarske županije za 2024. godinu

#### **Ad-18.**

**Prijedlog Zaključka o prihvatanju Procjene ugroženosti od požara Istarske županije i donošenju Plana zaštite od požara na području Istarske županije**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima, potom pojedinačnu, kako nema prijavljenih zatvara raspravu i daje točku na glasanje.

Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

## **ZAKLJUČAK**

o prihvaćanju Procjene ugroženosti od požara Istarske županije i donošenju Plana zaštite od požara na području Istarske županije

### **Ad.-19**

#### **Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Programa rada Županijskog operativnog centra Istarske županije za 2025. godinu**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima, potom pojedinačnu, kako nema prijavljenih zatvara raspravu i daje točku na glasanje.

Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

## **ZAKLJUČAK**

o prihvaćanju Programa rada Županijskog operativnog centra Istarske županije za 2025. godinu

### **Ad.-20**

#### **Prijedlog Zaključka o usvajanju Izvješća o radu Županijskog operativnog centra Istarske županije za 2024. godinu**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima, potom pojedinačnu, kako nema prijavljenih zatvara raspravu i daje točku na glasanje.

Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

## **ZAKLJUČAK**

o usvajanju Izvješća o radu Županijskog operativnog centra Istarske županije za 2024. godinu

### **Ad.-21**

#### **Prijedlog Odluke o prihvaćanju Izvješća Povjerenstva za nadzor nad radom mrtvozornika na području Istarske županije o obavljenim obdukcijama i radu mrtvozorničke službe za 2024. godinu u Istarskoj županiji**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima, potom pojedinačnu, kako nema prijavljenih zatvara raspravu i daje točku na glasanje.

Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

## **ODLUKU**

o prihvaćanju Izvješća Povjerenstva za nadzor nad radom mrtvozornika na području Istarske županije o obavljenim obdukcijama i radu mrtvozorničke službe za 2024. godinu u Istarskoj županiji

### **Ad.-22**

#### **Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Izvješća o radu Povjerenstva za zaštitu prava pacijenata na području IŽ za 2023. i 2024. godinu**

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima, potom pojedinačnu, kako nema prijavljenih zatvara raspravu i daje točku na glasanje.

Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

## ZAKLJUČAK

o prihvaćanju Izvješća o radu Povjerenstva za zaštitu prava pacijenata na području IŽ za 2023. i 2024. godinu

### Ad.-23

#### Prijedlog Odluke o IV. Izmjenama i dopunama Rješenja o imenovanju predsjednice i članova/članica Savjeta za zdravlje Istarske županije

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima, potom pojedinačnu, kako nema prijavljenih zatvara raspravu i daje točku na glasanje. Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, JEDNOGLASNO donosi

### ODLUKU

o IV. Izmjenama i dopunama Rješenja o imenovanju predsjednice i članova/članica Savjeta za zdravlje Istarske županije

### Ad.-24

#### Prijedlog Odluke o provođenju izvanredne revizije Istarskog veleučilišta - Universita Istriana di scienze applicate

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** poziva župana da se očituje.

**ŽUPAN** zahvaljuje predsjednici i prije svega navodi da želi ponoviti da je vijećnik Boljun koji je i predložio ovu točku dnevnog reda bio pozvan od strane dekana, gospodina Korace da slobodno izvrši uvid u sve financijske transakcije samoga veleučilišta i da u svakom trenutku može dobiti bilo kakav odgovor, međutim odbili ste. Dakle, ovo je isključivo politički performans koji se događa normalno pred lokalne i regionalne izbore. Ono što ću ja Vama reći, ne izvanredna županijska revizija, evo ja s ove govornice pozivam državnu reviziju, kao najveći autoritet, složiti ćete se, pa neka sve pročešlja, nemam ništa protiv. Niti što skrivamo niti imamo što tajiti. Ne mogu razumjeti kada vijećnik ima jednu inicijativu, a dekan veleučilišta ga poziva da izvrši uvid zašto to ne činite. Gdje je problem, u vremenu? Ako je problem u vremenu, možemo popodne, možemo vikendom, sve Vam je dostupno. U Vašim izjavama oko vlasništva nad navedenom česticom i tu ste mogli izvršiti uvid. Gdje je problem? Koristite ovu govornicu da biste pokušali nešto prikazati što tako uopće nije. Otiđite na veleučilište i zatražite podatke. Što ste rekli, reprezentacija, radni sporovi, sve što treba. Ja ovu govornicu koristim da pozovem državnu reviziju i to ću i uputiti.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** otvara raspravu po klubovima, vijećnik Boljun izvolite.

**SLAVEN BOLJUN u ime kluba MOŽEMO!** navodi da kako to i u sudnici bude, koristiti ćemo se argumentacijom. Ovdje se radi o više stvari, zašto je ovo potrebno ali budući smo na Skupštini Istarske županije radi se o poštivanju prava vijećnika, a i poštivanju javnosti da mora znati kako se troši javni novac. To da ja moram sada odlaziti tamo i nešto uvidjeti se zapravo vidi kako se ne drži do transparentnosti te se može isčitati kako se razmišlja o javnom novcu. Dakle, ovo je naš novac i mora se sve znati. Ja kao vijećnik sam dužan štiti Proračun i dužan sam dobiti podatke. Ovdje se radi o kršenju dužnosti vijećnika, pokušao sam jednom nisam uspio pa sam opet pokušao i opet nisam dobio odgovor. Kao ovlašteni predlagatelj predložio sam ovu odluku o izvanrednoj reviziji koja je propisana Statutom. Sve je u proceduri i sve je argumentirano. Zato Vas pozivam da izglasate ovu odluku. Može to odraditi naša služba za unutarnju reviziju. Ako ćete vi zvati državnu reviziju, nema problema. Ne vidim čega se imamo skrivati, nije lijepo da čitamo u medijima kako ljudi istupaju s nekim optužbama za mobing jer je to jedina visokoobrazovna institucija u Istarskoj županiji. Kada vidimo takve stvari, ja sam se kao vijećnik zapitao i zatražio sam podatke. Podatke nisam

dobio, dobio sam podatke da je jedan aktivan radni spor i da je potrošeno ukupno 1.500,00 eura što je nonsens, vidi se iz e-predmeta da je više radnih sporova i zna se koliko se u svakom postupku može potrošiti. To je ono što me brine, zašto mi kao vijećnici, danas smo mi sutra je netko drugi, nema veze ali ova Skupština je osnivač i zašto ne možemo dobiti točne i konkretne podatke. Dakle, ovdje ćemo povećati transparentnost, obnovit ćemo i povjerenje javnosti ovom odlukom i identificirati i ispraviti određene nepravilnosti, a to je je svrha službe za unutarnju reviziju i Statut Istarske županije predviđa ovakvu odluku tako da ovo je win-win situacija i za ustanovu i za građane Istre koji imaju pravo točno znati kako se troši javni novac. Pozivam Vas da izglasamo ovu odluku.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje riječ vijećniku Veleniku, izvolite.

**ROBERT VELENIK u ime kluba IDS-ISU i Zeleni**, naglašavam kako je na prethodnoj sjednici županijske Skupštine tema bila upravo izvješće veleučilišta gdje je 10. prosinca, dakle nije tako davno, 25 vijećnika glasalo je za Izvještaj, 3 je bilo protiv i 6 suzdržanih. Mislim da to dovoljno govori kako su ljudi percipirali ovo izvješće ali neću stati na tome. Smatram da je to loš pokušaj gospodina Boljuna za ulazak u kampanju za župana te je to čisto politikanstvo, a nikako ozbiljna i odgovorna politika političke stranke Možemo!. Smatram da to nije ključna tema kampanje, apsolutno nije, koja je očito započela. Vidimo da to pokušavate iskoristiti za ovom govornicom i da na toj temi nećete graditi političku karijeru. Ukoliko imate saznanja o nečasnim radnjama, zašto iste niste prijavili nadležnim institucijama nego se pozivate na ovu govornicu za izvanrednu reviziju. Bez obzira na sve, u ime našeg Kluba prihvaćamo inicijativu za revizijom Istarskog veleučilišta te ćemo glasati za ovu točku. Ponavljam, na kraju, neće IDS-u, nećete našoj koaliciji lijepiti nikakve negativne etikete i loš je to početak Vaše političke kampanje.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje riječ vijećniku Jakovčiću, izvolite.

**IVAN JAKOVČIĆ, IDS-DDI** navodi, neodoljivo ali zaista neodoljivo. Opisivo jer je lako opisivo ali neodoljivo. Poštovani kolega Boljun me podsjeća na 90-te godine i ponašanje HDZ-a u ovoj županijskoj Skupštini. Zaista identično. Žao mi je, ja sam 1993. godine prvi put izabran u ovu Skupštinu i imam dinosaurusko pamćenje i moram reći da kako su nastupali ljudi iz HDZ-a protiv IDS-a i protiv naših programa i projekata, mogu samo reći identično. Bez argumenata. Evo neki dan smo raspravljali o tome i većina je bila za, ok, netko je bio suzdržan, ali o tome nećemo pričati. A je li? Dečki, smijte se. Smijati ćemo se mi Vama nakon izbora jer ovim nastupom kao kandidat za župana pokazujete besprizornost i nesposobnost. Nađite druge argumente, ima ih, sigurno ih ima, nađite ih, ja Vam ih neću reći ali znam Vašu slabost, svatko ih ima, uključujući i mene osobno. Vi igrate na prozirn i tužnu kartu. Igru koja ne priliči jednoj stranci, koja mi je na početku bila simpatična ali kako se stvari razvijaju, ajme Bože. U svakom slučaju, želim naglasiti da županov prijedlog da se možda uključi državna revizija, a ne naša interna je za mene zanimljiv prijedlog. Ja ću glasati za mada mislim da je to daleko kvalitetniji prijedlog jer sam siguran da se nitko ničega plašiti ne treba. Uzmimo u obzir ovu inicijativu da pozovemo državnu reviziju da to ona napravi, da ne bi kasnije bilo opet, a bila je interna revizija, bilo je ovo, a to nije dovoljno idemo opet. U svakom slučaju, možda da samo nadodate, predsjednice da osim izvanredne revizije da se razmotri mogućnost poziva i državne revizije koja je viša instanca i koja ima sigurno naše povjerenje jer je to bezbolniji način da raščistimo ovu situaciju jer će inače ona trajati ponovno i ponovno jer opozicija u ovoj dvorani i nema baš nekih posebnih ideja.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje riječ vijećniku Boljunu, izvolite.

**SLAVEN BOLJUN MOŽEMO!** navodi da je smješno da dobije usporedbu s HDZ-om ali to prozivanje, kampanja i tako dalje ali ako su to argumenti kontra onda je meni ok. Mi smo još 2021. godine, na prvoj ili drugoj sjednici Skupštine pitali za Istarsko veleučilište tako da se bavimo tom temom. Ono što je bitno, bavimo se temom trošenja javnog novca. Ako je to Vama

tema koja je nebitna onda dobro, to je Vaš stav. Mi se ovdje bavimo trošenjem javnog novca i vidimo da nam nije normalno da jedina visoko obrazovna institucija se provlači po medijima za mobing i druge stvari. Drago mi je da ćete to podržati, neka dođe državna revizija, super. Mislim da možemo iskoristiti svoje statutarne procedure i provesti jednu kvalitetnu reviziju, koja će onda podnijeti svoje Izvješće.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje riječ vijećniku Belasu, izvolite.

**IGOR BELAS, SDP** navodi da ovdje govorimo o lokalnim izborima i kampanji. Sami istupi, župane Vas, kolege Jakovčića i kolege Velenika ispada neka predizborna kampanja. Mislim da bi loptu trebali staviti na mjesto, smiriti loptu po nogometnom žargonu, dati priliku neovisnim organima kao što ste i predložili da državna revizija napravi jedno kvalitetno izvješće. Smatram da je to onda u interesu svima, kako zaposlenicima i ravnatelju veleučilišta tako i nama kao vijećnicima. Lijepo je rekao kolega Boljun, nikoga nije napao. U interesu je građana Istre da se pokaže i vidi kako se troši javni novac, nikoga nije napao, na nikoga nije uperio prstom, nikakvo stranačko obilježje nego da vidimo kako radi. To je u krajnjem slučaju u interesu ravnatelja. Prošli put je dao jedno kvalitetno izvješće, mi smo u SDP-u bili suzdržani jer nije baš sve tamo cvijeće, kao što bi rekao Šojić: „u naše preduzeće“. I tamo se neke stvari događaju. Nije baš sve idealno kao što želite prikazati, ali ok kao i u svakoj ustanovi postoji situacija. Zato mi u SDP-u ćemo podržati zahtjev za revizijom pa na kraju ćemo svi skupa biti zadovoljni i onda neka veleučilište nastavi sa svojim programom kao što je i namjeravao. Ovi mlađi dečki još trebaju dosta učiti.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje riječ vijećnici Ireni Peruško, izvolite.

**IRENA PERUŠKO, IDS-DDI** navodi kako bi se sada malo odvojila od tih politikantskih priča pa bi samo bila konkretna. Vi kao vijećnik imate pravo u svakom trenutku zatražiti od ustanove ili od lokalne uprave ili od bilo kojeg resornog pročelnika sve dokumente. Sada je stvar koliko vi želite ići u dubinu. Radim u jedinici lokalne uprave i samouprave i bilo je pitanja u našoj jedinici vrlo konkretnih i eksplicitnih pitanja po pitanju spavanja i putnih troškova i tisuća eura više od ovog što ste vi spomenuli reprezentaciju. Isto tako, kolege iz SDP-a su podržali neučinkovitost gradonačelnika koji je bio dužan dati vijećniku odgovor. Tada je vijećnik otišao u financije i izašao van sa svim dokumentima jer je vijećnik u ovom predstavničkom tijelu u mogućnosti to tražiti i onda se trebali i otići kolega Boljun. Nitko Vam nije zatvorio vrata. S druge strane, isto kao što kaže župan, ukoliko smatrate da doista nešto nije kako treba, Vaša moralna i vijećnička odgovornost je da prijavite to nadležnim tijelima. Da spustite loptu da to ne mora biti trošenje javnog novca. Svi smo mi svjesni da trošimo javni novac i da mora biti opravdan i da mora biti transparentno. Sada to iz Skupštine u Skupštinu dizati na taj način, a mogli ste izabrati neki drugi, mislim da ste mogli jer Vam nitko nije zatvorio vrata. Ako Vam je netko zatvorio vrata, prijavite ga. Ovo je malo postalo smiješno jer smo svi mi u nekim koalicijama da li u županijama da li u gradovima i podržavali koje kakve situacije pa se sada želimo izvući iz njih, nema smisla to raditi ako zaista govorimo u smislu javnog dobra. Hvala lijepa.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje riječ vijećniku Robertu Veleniku, izvolite.

**ROBERT VELENIK, IDS-DDI** ističe da se tu govori o trošenju javnog novca. Samo da Vas podsjetim, kada govorimo o reprezentaciji koja je tu bila sporna da je to 200€ mjesečno. Da li je zaista potrebno toliko vremena potrošiti na ovu diskusiju, a radi se od 200€ mjesečno. Da li je to politička kampanja ili je to politikantstvo neka prosude građani koji nas prate. Isto tako, potrebno je naglasiti da se u vrijeme bivšeg dekana nezakonito upisivalo studente trogodišnjeg studija na veleučilište. Dolaskom novog dekana u momentu zabrane upisa studenta prestaje, dakle dobivaju dopusnicu da upisuju studente. Možemo u obrazloženju Prijedloga za današnju Skupštinu, gdje se spominje da želi da sve bude transparentno da se veleučilište pozitivno razvija, međutim kako ja to sada vidim spominjanjem ove teme ponovno na dnevnom



redu djeluje na pogoršanje imiđa veleučilišta u političke svrhe. Ništa drugo nego pogoršanje. Pitam se nakon što statistika pokaže svoje da li će veleučilište imati više studenata nakon Vašega govora ili će ubuduće imati manje studenata.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje riječ vijećniku Bassanese, izvolite.

**VILI BASSANESE, SDP** navodi da je čekao, što je Nino rekao da na kraju nešto kaže. Kazati ću nešto najneutralnije. Mi smo ovdje najneutralniji, moramo pustiti da se bori netko sa strane. Mislim da je sve ovo nepotrebno. Postoji Poslovník o radu Skupštine, postoje pojedinačna prava vijećnika, a postoji i većina koja uvijek odlučuje. To mora biti svima jasno. Manjina se uvijek mora boriti, a većina odlučuje. I sada, ne stajem stranu IDS-a nego stajem na stranu većine. Zašto sve ovo ja kao vijećnik moram trpiti. Da li smo o tome razmišljali? Zašto pričamo o financijama, ne ulazimo u temu. Točka nije na dnevnom redu, znači glasamo za, protiv ili kako hoćete.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** podsjeća da je točka na dnevnom redu koji je jednoglasno usvojen.

S obzirom da je od župana došao još jedan prijedlog, ostaje li predlagač pri svome ili hoćete mijenjati? Predlagač je suglasan s prijedlogom.

Dajem riječ županu.

**ŽUPAN** navodi da misli da bi bilo korisno ako želimo imati sve podatke, ovdje je i gospodin Ivan Beletić Tatić koji predstavlja Istarsko veleučilište iz jednog prostog razloga, jer gle čuda svi dekani hrvatskih veleučilišta su danas u Puli. Došli su dati jednu moralnu podršku našem veleučilištu i imaju sjednicu zбора. Mislim da bi, kada ste već predložili nadopunu dnevnog reda trebalo omogućiti i gospodinu Beletić - Tatiću da Vam se obrati.

**SLAVEN BOLJUN, MOŽEMO!** povreda Poslovníka. Onda ću još i ja imati pravo govoriti. (iz klupe)

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** navodi da je već upitala vijećnika ostaje li kod ove Odluke.

**SLAVEN BOLJUN, MOŽEMO!** da. (iz klupe)

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** navodi da je danas ovdje i tajnik Veleučilišta, gospodin Ivan Beletić Tatić, pa se izvolite obratiti vijećnicima vezano uz ovu točku.

**IVAN BELETIĆ TATIĆ** svih pozdravlja i prenosi pozdrave i ispriku dekana Dagleasa Korace koji zbog akademskih obveza nije mogao doći pred županiju. Istarsko veleučilište je, kao što je i župan rekao domaćin sjednice zбора veleučilišta Republike Hrvatske u kojoj dekan Koraca obnaša dužnost predsjednika odbora privatnih veleučilišta. Obzirom da je tu već i dosta toga rečeno ja bi ukratko prenio i priopćenje pa bi se osvrnuo i na neke iznesene stvari. Mi se obraćamo povodom zahtjeva stranke Možemo! za izvanrednom revizijom i iznosimo priopćenje. Nedavno je prezentirano Izvješće o radu veleučilišta za razdoblje od 2020. godine do 2024. godine i to nakon što je veleučilište već dalo odgovore na sva pitanja koja su pismenim putem stigla od strane vijećnika Boljuna. U međuvremenu smo dobili potpitanja te je gospodin Boljun pozvan da osobno dođe i izvrši uvid u svu dokumentaciju, u sve račune. Vrata su i dalje otvorena i to se može izvršiti u bilo kojem terminu. Ukazujem na par sitnica, na veliko podizanje kvalitete veleučilišta od 2020. godine, iako su u prethodnom razdoblju od 2013. do 2018. godine utvrđene su brojne nepravilnosti te se veleučilište suočilo sa zabranom upisa. No, svi nedostaci su otklonjeni u rekordnom roku što je potvrdilo međunarodno povjerenstvo Agencije za znanost i visoko obrazovanje koje je nezavisno i koje je utvrdilo da se sve provodi u skladu sa Zakonom i studentskim smjerom. Dodatno, 2023. godine ustrojani su novi studijski programi od kojih je diplomski stručni studij mehatronike, jedinstven u Hrvatskoj. Inovativno smo uveli taj smjer. Smjerovi su osmišljeni u suradnji sa poslovnom

zajednicom i postignuto je veliko povećanje broja studenata. U postupku je pred obnova stare zgrade kirurgije temeljem koje će se nabaviti najmodernija laboratorijska oprema, jedinstvena u regiji te će se dodatno osnažiti pozicija veleučilišta kao vodeće institucije u tehničkim znanostima i inovacijama. Pokrenut će se čak 22 istraživačko razvojna inovacijska projekta. Vlasništvo zgrade stare kirurgije, nakon što je i ova ustanova dala suglasnost, veleučilište je vlasništvo te zgrade steklo 2022. godine. Tako da je vlasništvo tu neupitno. U zadnjih mjesec dana nanizalo se gotovo 50-tak medijskih objava nošenih partnerstvom između centra za istraživanje Metris veleučilišta i industrije temeljem društveno odgovornog robota broda, broda „Jadranko“ koji skuplja mikroplastiku. Naime, brod je porinut te je prikupio velike pohvale javnosti i znanstvene zajednice kako u Hrvatskoj tako i šire. Predmetni robot brod je razvijen od strane studenata Istarskog veleučilišta sa svojim mentorima čime se izravno ukazuje na kvalitetu rada i doprinos županiji i gradu. Zaključno, prema pismenim upitima koje smo dobili upućeni su i dostavljani odgovori vijećniku, a za potpitanja pozvan je da izvrši uvid u svu dokumentaciju. Ako bilo tko ima bilo kakvu želju slobodno možete doći bez najave i osobno izvršiti uvid u svu dokumentaciju.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje riječ županu, izvolite.

**ŽUPAN** za kraj navodi kako ovaj performans definitivno nije uspio. Najprije su očekivali da točka neće biti uvrštena, tu su Vam argumenti pali. Vi unaprijed govorite da tu postoje neke nepravilnosti ali bi to najprije netko trebao utvrditi, i kadija i sudija kako to već ide. Druga točka, Vašeg performansa trebala je biti da županijska interna revizija utvrdit da je sve jasno, sve čisto i transparentno zato ja pozivam državnu reviziju. Dajte molim Vas uozbiljite se. Ovdje zamarate vijećnike s nečim gdje Vi pokušavate kreirati neko mnijenje da nešto nije dobro, da se nešto troši. Zašto pokušavate naše Veleučilište prikazati negativnim, šta Vam je to cilj? Pa nije valjda politika Vaše stranke Možemo! čim gore tim bolje. Upirete prstom u nešto gdje su Vam otvorena vrata i pazite citirat ću Vas „moram odlaziti“. O vidi, teško je otići do Veleučilišta i pogledati što po Vama nije točno. To ste vi izjavili, to sam si zapisao. Pa vi primete neku naknadu, što Vam je toliko teško otići do Veleučilišta. Mailom ste dobili sve, nije dobro. Izvršite uvid ako Vam nešto nije dobro. Zašto, recite što je problem?

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** zahvaljuje županu i poziva predlagatelja akta da se očituje ostaje li pri ovom aktu ili ga želi izmijeniti.

**SLAVEN BOLJUN MOŽEMO!** ističe da ostaju oko prijedlog akta i eto, čuli smo par puta politički performans. Kao što sam rekao, ovu temu pratimo oduvijek. Ne vidim, takav otpor prema jednoj reviziji, stvarno ne znam čemu i pozivam Vas da donesemo ovu odluku i onda će se sve znati i utvrditi. Pa neka dođe i državna revizija.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** navodi da vijećnik ostaje kod prijedloga akta. Župan može u svakom trenutku dobiti riječ, po poslovniku, i onda kada nije predlagatelj.

**ŽUPAN** navodi da to ipak treba sagledati dalekosežno. Vi imate odgovoru funkciju predstavničkog tijela, člana. Kada vi u jednu instituciju pozivate izvanrednu reviziju, a i sami znate da Plan revizije donosi župan. Znači, izvanredna revizija se poziva kada je neko izvanredno stanje. Kakvu vi poruku šaljete, da je na Istarskom veleučilištu izvanredno stanje. Što će misliti studenti koji to pohađaju i plaćaju školarinu, da je na našem veleučilištu izvanredno stanje. Ja tvrdim da nije, imam puno povjerenje u dekana. Hajde, probajte malo razmišljati kakve su posljedice Vaših riječi. Sutra ćemo imati novu akademsku godinu, pa da li će ljudi htjeti upisati studij na jednoj visoko školskoj ustanovi gdje po Vašim riječima postoji izvanredno stanje koje zahtjeva izvanrednu reviziju. Budimo malo odgovorni, probajmo malo razmišljati o tome. Zato sam i rekao u startu, ne interna revizija, ne županijska revizija nego državna revizija. Kako bi Vam u startu i taj pokušaj politikantstva izbili. Gledajte, ako ćemo govoriti tko se bavi politikantstvom onda molim uvažite činjenicu da Istarsko veleučilište ima svoje upravno vijeće i tijela i da ste imali na ovoj sjednici iznesen rezultat programa poslovanja

za četiri godine i da ova županijska skupština to prihvatila. Da ste doista htjeli dobro veleučilištu onda Vam ne bi bilo teško otići na veleučilište i Vaše insinucije ili onoga tko Vam ih govori provjeriti i tada odgovorno za ovom govornicom i postupati. To Vama nije bio cilj. Kao što Vam i ova nadopuna dnevnog reda nije bio cilj. Vama je bio cilj pokušati stvoriti zbrku, pokušati prikazati jednu visoko školsku ustanovu nečim što nije dobro. Pokušati insinuirati da se tamo troše ne znam kakvi novci, je li tako? Vi cijelo vrijeme govorite o transparentnosti, a ne prihvaćate Izvješća institucija i otvoreni poziv da se sami uvjerite. Više puta za ovom govornicom spominjete mobing, a znamo svi tko je nadležan za mobing. Nadležan za mobing su neka druga tijela ili mislite da će i državna revizija utvrditi da li je bilo mobinga ili ne. Budimo odgovorni. Građani su Vam izabrali, položili ste prisegu i molim Vas postupajte u skladu s tom prisegom.

**PREDSJEDNICA SKUPŠTINE** daje prijedlog akta na glasanje.  
Skupština Istarske županije, nakon provedenog glasanja, **JEDNOGLASNO** donosi

### **ODLUKU**

o provođenju izvanredne revizije Istarskog veleučilišta - Università Istriana di scienze applicate

Sjednica je završila u 13:10 h.

Zapisnik vodile:  
Manuela Gržinić,  
Adeana Fabijančić,  
Iris Juričić

Predsjednica  
Sandra Ćakić Kuhar

Skeniranjem ovog QR koda, sustav će vas preusmjeriti na stranice izvornika ovog dokumenta, kako biste mogli provjeriti njegovu autentičnost i vjerodostojnost.